

Sveučilište u Zagrebu
Medicinski fakultet

E. PRIRUČNIK ZA OSIGURAVANJE KVALITETE MEDICINSKOG FAKULTETA SVEUČILIŠTA U ZAGREBU

(Radna verzija)

Zagreb, rujan 2011.

Prema Pravilniku o sustavu kvalitete Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, Priručnik čini njegov sastavni dio. Polazeći od načela da nema razvoja kulture kvalitete ako svi dionici ne prepoznaju svoj osobni doprinos njenom razvoju te da sustav za osiguravanje kvalitete koji definira ustroj, mehanizme i odgovornost pojedinaca u provedbi ne može biti prihvaćen i dalje razvijan ako nije stvorena „klima“ koja podupire kulturu kvalitete, Povjerenstvo za promicanje kvalitete odlučilo je napisati prvu radnu verziju Priručnika i staviti na javnu raspravu.

Nadamo se da će takav pristup otvorenog i aktivnog sudjelovanja u kreiranju jednog od temeljnih dokumenata za kvalitetu potaći „senzibilizaciju“, razgovore nastavnika, studenata i administracije međusobno i s Upravom Fakulteta.

Očekujemo Vaše primjedbe i prijedloge, osobito primjene dobre prakse na našim studijima i predmetima, u svakodnevnom životu i radu Fakulteta i u suradnji s vanjskim dionicima.

Članovi Povjerenstva za promicanje kvalitete:

Prof.dr.sc. Gordana Pavleković, koordinatorica
Doc.dr.sc. Tomislav Luetić
Prof.dr.sc Zdravko Petanjek
Prof.dr.sc. Želimir Bradamante
Doc.dr.sc. Ozren Gamulin
Prof.dr.sc. Nada Čikeš
Drago Horvat, prof.
Matija Čirko, studentica

Sadržaj	str.
1. Uvod	117
1.1. Pojmovnik: Kultura kvalitete i osiguravanje kvalitete	117
1.2. Sustav za osiguravanje kulture kvalitete na hrvatskim visokim učilištima i Sveučilištu u Zagrebu	118
1.3. Sustav osiguravanja kvalitete na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu	119
1.4. Dokumenti o kvaliteti u visokom obrazovanju i znanosti te sustavu osiguravanja kvalitete	122
2. Ciljevi Priručnika i područja promicanja i osiguravanja kvalitete	124
3. Vodič za osiguravanje kvalitete po područjima	126
3.1. Pravila i postupci osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete Fakulteta	126
3.2. Odobrenje, nadzor i periodično vrednovanje studijskih programa	128
3.3. Vrednovanje studentskog rada i ocjenjivanje studenata	133
3.4. Resursi za učenje i potporu studentima	138
3.5. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja	143
3.6. Znanstveno-istraživački rad	152
3.7. Međunarodna suradnja i mobilnost	154
3.8. Informacijski sustavi	159
3.9. Informiranje javnosti i javnost djelovanja	161

1. UVOD

1.1. Pojmovnik: Kultura kvalitete i osiguravanje kvalitete

Prema Pojmovniku osnovnih termina i definicija u području osiguravanja kvalitete u visokom obrazovanju koji je pripremila Agencija za znanost i visoko obrazovanje 2007. godine te prema Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju kojeg je Hrvatski sabor donio 2009. godine, **kvaliteta** u visokom obrazovanju (*eng. Academic Quality*) predstavlja „višedimenzionalan, višerazinski i dinamičan koncept koji se odnosi na kontekstualne postavke obrazovnog modela, misiju i ciljeve ustanove te specifične standarde sustava, učilišta, studijskog ili znanstvenog područja“. Pri tome se naglasak stavlja na zadovoljavanje općeprihvaćenih standarda i očekivanja društva u cjelini, uz težnju prema stalnom unapređenju svih procesa i njihovih ishoda.

Kultura kvalitete (*eng. Quality Culture*) odnosi se na niz „zajedničkih, prihvaćenih i integriranih obrazaca kvalitete u organizacijskoj kulturi i sustavima upravljanja ustanovom“. Kultura kvalitete prenosi ideju kvalitete kao zajedničke vrijednosti i zajedničke odgovornosti svih članova visokog učilišta, uključujući studente i administrativno osoblje. Kultura kvalitete usklađena je s vizijom visokog učilišta, a vodstvo visokog učilišta podupire njen razvoj. Radi se, dakle, o kontinuiranom procesu razvoja svijesti o kvaliteti visokog obrazovanja, bez obzira na periodičko vrednovanje.

Promicanje (kulture) kvalitete je aktivna podrška svim djelatnicima visokog učilišta u njihovim nastojanjima prema unaprjeđenju vlastite kvalitete. Ideja kvalitete ugrađena je u razvojne planove visokog učilišta, a strategija promicanja kulture kvalitete i strategija za osiguravanje kvalitete važan su dio njegove misije i strateških planova.

Osiguravanje kvalitete (*eng. Quality Assurance*) je pojam koji se koristi u opisivanju različitih mehanizama kojima je namjera kontrola, jamstvo i promicanje kvalitete. Osiguranje kvalitete razlikuje se od akreditacije jer akreditacija zapravo predstavlja preduvjet za osiguranje kvalitete.

Sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete obuhvaća vanjski i unutarnji sustav.

Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete je sustav mjera i aktivnosti koje poduzima visoko učilište s ciljem osiguravanja učinkovitosti i kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti. Postupak unutarnjeg vrednovanja sastoji se od sustavnog prikupljanja administrativnih podataka, ispitivanja mišljenja studenata, svršenih studenata, vođenja intervjua s nastavnicima i studentima te periodične izrade izvješća samovrednovanja. Unutarnji sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete uređuje svojim općim aktom svaka ustanova u sustavu znanosti i visokog obrazovanja. Unutarnji sustav za osiguravanje i unapređivanje kvalitete sastavnica sveučilišta dio je jedinstvenog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete pri sveučilištima.

Vanjski sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete obuhvaća vrednovanje i ocjenu

kvalitete predmeta vrednovanja koji se temelje na objektivnim i jasnim kriterijima. Vrednovanje obuhvaća postupke utvrđivanja kvalitete, svrsishodnosti i učinkovitosti predmeta vrednovanja te studijskih programa. Postupci vrednovanja su: inicijalna akreditacija, reakreditacija, tematsko vrednovanje i vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete. Vanjski sustav osiguravanja i unapređivanja kvalitete predmeta vrednovanja temelji se na nacionalnim, europskim i međunarodnim standardima. U postupcima vanjskog sustava osiguravanja i unapređivanja kvalitete, na temelju javnih ovlasti utvrđenih Zakonom, sudjeluje Agencija za znanost i visoko obrazovanje Republike Hrvatske.

Vanjska neovisna periodična prosudba unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete (audit) je postupak prosudbe stupnja razvijenosti i učinkovitosti unutarnjega sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja. Ishod ovoga postupka je izvješće s preporukama za poboljšanje te certifikat koji izdaje Agencija. Certifikat vanjske neovisne periodične prosudbe unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja je potvrda o stupnju razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete predmeta vrednovanja.

1.2. Sustav za osiguravanje kvalitete na hrvatskim visokim učilištima i Sveučilištu u Zagrebu

Na ministarskoj konferenciji održanoj 2001. godine u Pragu pod naslovom *Towards the European Higher Education Area* na kojoj je Republika Hrvatska pristupila krugu zemalja potpisnica Bolonjske deklaracije (Bolonjskom procesu) iz 1999. godine, ministri europskih država utvrdili su da je uspostavljanje sustava osiguravanja kvalitete jedan od temeljnih preduvjeta za usporedivost diploma i kvalifikacija u Europi. Stoga je potrebna suradnja između nacionalnih sustava za osiguravanje te uključivanje nacionalnih sustava u Europsku mrežu za osiguravanje kvalitete.

Sustav osiguravanja kvalitete uvažava Europske standarde i smjernice u području visokog obrazovanja koje su ministri zemalja članica Bolonjskog procesa prihvatili 2005. godine (ENQA). Međutim, važno je da se uz obrazovanje vodi briga i o ostalim djelatnostima kao što su znanost i istraživanje, stručni rad te transfer znanja i tehnologije.

Da bi se Republika Hrvatska uključila u europsku mrežu, na nacionalnoj razini je osnovana Agencija za znanost i visoko obrazovanje čime je započeo proces kontinuiranog rada na promicanju kulture kvalitete, izrada nacionalne mreže za unaprjeđenje kvalitete i povezivanje hrvatskog obrazovnog i znanstvenog sustava u europsku mrežu te djelatnostima s drugim institucijama na primjeni smjernica Bolonjskog procesa i Europskog sustava visokog obrazovanja.

O razvitku i djelovanju sustava za osiguravanje kvalitete koja nije kontrola kvalitete visokoobrazovnih ustanova već stvaranje mehanizama za kontinuirana poboljšanja, odgovornost ima Nacionalno vijeće za znanost i visoko obrazovanje kroz Agenciju za znanost i visoko obrazovanje (AZVO). AZVO svoje djelovanje temelji na načelima projekata, nezavisna

je od institucija koje vrednuje, angažira evaluacijske timove sastavljene od hrvatskih i stranih stručnjaka te planira i provodi postupke samoanalize i unutarnjeg neovisnog vrednovanja.

Sveučilište u Zagrebu kao najveće sveučilište u Republici Hrvatskoj s dugom i prepoznatom tradicijom, slijedi trendove u visokom obrazovanju i razvoju kulture koja pridonosi kvaliteti te je bio i koordinator projekta *Development of Quality Assurance System in Higher Education*. Na razini sveučilišta u Republici Hrvatskoj, pa tako i na Zagrebačkom sveučilištu, politika osiguravanja kvalitete zasniva na Zakonu o visokim učilištima, Statutu Sveučilišta i statutima sastavnica. Jedinice za osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete su Odbor za upravljanje kvalitetom, pripadne radne skupine koje vode brigu o kvaliteti u različitim područjima rada te Ured za upravljanje kvalitetom koji daje logističku i administrativnu podršku radu navedenih tijela. Pravilnik o osiguravanju kvalitete kojim se ustrojava sustav osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu, prihvatio je Senat Sveučilišta 18. siječnja 2011. godine. Prema Pravilniku, sastavnice Sveučilišta dužne su razviti mehanizme osiguravanja kvalitete kao i pripadne formalne dokumente (Pravilnik i Priručnik).

Svaka sastavnica Sveučilišta u Zagrebu razvija strategiju razvoja sustava osiguranja kvalitete sukladno europskim, nacionalnim i sveučilišnim okvirima, uvažavajući svoje specifičnosti. Svaka strategija na razini fakulteta mora sadržavati:

- (a) Ciljeve (dugoročne, srednjoročne, kratkoročne)
- (a) Pozicioniranje fakulteta na lokalnoj, nacionalnoj, regionalnoj i međunarodnoj razini
- (b) Godišnji plan aktivnosti u funkciji ostvarenja svoje misije i vizije
- (c) Praćenje provedbe strategije na godišnjoj razini te
- (d) Strategije za svaku djelatnost.

1.3. Sustav osiguravanja kvalitete na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu

Osiguravanje kvalitete i promicanje kulture kvalitete osobito je važno na Medicinskom fakultetu koji u svojoj djelatnosti objedinjuje obrazovanje, istraživanje i stručni rad u sustavu zdravstva. Ovo je posebno važno za Fakultet koji u svom profilu ističe orijentaciju prema istraživačkom fakultetu.

Jedna od prvih potreba za trajnim i sustavnim osiguravanjem kvalitete na Medicinskom fakultetu prepoznata je u području obrazovanja, uočena je već mnogo prije Bolonjskog procesa. Tada se to smatralo nadležnošću prodekana za nastavu i Povjerenstva za nastavu sa srodnim povjerenstvima i odborima (Povjerenstvo za izbornu nastavu, Povjerenstvo za nastavna štiva, itd.). Uži sastav Dekanskog kolegija, uključujući dekana i prodekana za nastavu s pomoćnicima bi obilazio katedre upoznavajući se s problemima u nastavi i pomažući u njihovom rješavanju. Već krajem 80-tih godina, Zavod za nastavnu tehnologiju kao specifična jedinica Fakulteta, nastala po uzoru na vrlo priznate medicinske studije u Europi i u svijetu s ciljem davanja podrške uvođenju inovativnih nastavnih metoda temeljenih na novim smjernicama u medicinskoj edukaciji te na obrazovanju nastavnika iz tih područja,

započeo je s višednevnim radnim sastancima. Na njima su aktivno sudjelovali i nastavnici s drugih hrvatskih medicinskih fakulteta te s drugih fakulteta na Sveučilištu u Zagrebu. Aktivnost je prerasla okvire Medicinskog fakulteta i postala poveznica s drugim fakultetima. Aktivnost je potakla i utemeljenje Hrvatskog društva za medicinsku edukaciju (HDME) čije se sjedište nalazi na Medicinskom fakultetu.

Na sjednici Fakultetskog vijeća održanoj 5. srpnja 2001. godine donesena je odluka o osnivanju Povjerenstva za osiguravanje kontrole, kasnije preimenovano u Povjerenstvo za unaprjeđenje kvalitete nastave. Povjerenstvo je svoj rad zasnivalo na načelima nadzora vrsnoće koja u odnosu na nadzor provedbe nastave obuhvaća (a) ustroj sustava, (b) djelovanje sustava, (c) vrednovanje djelovanja sustava – izlaznih podataka, (d) praćenje provedbe ispita te (e) mjere za ispravljanje nedostataka. Razvijeno je nekoliko instrumenata (obrazaca) za ostvarenje ove zadaće, a u to je uključen i obilazak svih nastavnih radilišta. To se, dakle, Povjerenstvo isprva ograničavalo na administrativnu kontrolu izvedene nastave. Kasnije se posvetilo izradi i validaciji fakultetske studentske ankete te kontinuiranom praćenju svih elemenata strukture nastavnog procesa.

Iako je u svoju strategiju ugradio razvoj sustava osiguranja kvalitete na svim područjima djelovanja, intenzivan rad na razvoju mehanizama i osobito razvoja kulture kvalitete u području znanosti, istraživanja i stručnog rada razvija se tek zadnjih godina.

Za uspostavu i primjenu svog sustava kvalitete Medicinski fakultet je odabrao model koji se temelji na *Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja* (ESG - *Standards and Guidelines for Quality Assurance in the European Higher Education Area*).

Razlozi za odabir ovog modela su sljedeći:

- ESG standardi prihvaćeni su od 40 zemalja potpisnica Bolonjske deklaracije, koju je prihvatila i Republika Hrvatska te oni čine osnovu za osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete u institucijama visokog obrazovanja kod nas;
- Prema ESG standardima čine se samoevaluacija visokoškolske institucije, njena reakreditacijska
- prosudba kao i vanjska neovisna periodička prosudba sustava osiguranja kvalitete, dakle obvezni su i za Medicinski fakultet;
- Vanjske prosudbe visokoškolske ustanove čine se svakih 5 godina, što je ipak dug period, a u
- međuvremenu je nužno osigurati kontinuitet neprekidnih poboljšanja, što se može činiti putem
- godišnjih samoevaluacija i drugih internih samoprocjena i audita.

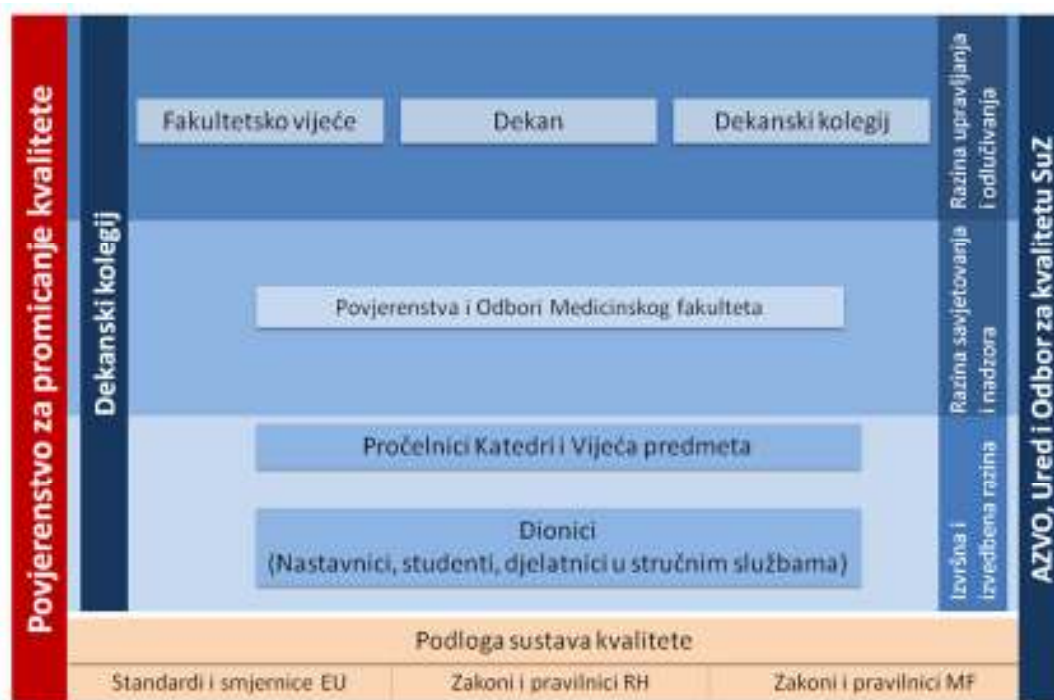
Fakultetsko vijeće je, sukladno strategiji razvoja Sveučilišta i svojim strateškim ciljevima te na temelju članka 18. stavka 5. Zakona o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i članka 152 Statuta Sveučilišta u Zagrebu Medicinskog fakulteta (NN, br. 145/09) i članka 152. Statuta Fakulteta donijelo dana 3. svibnja 2011. godine Pravilnik o osiguravanju kvalitete Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu.

U Pravilniku se ističe cilj promicanja kulture kvalitete Fakulteta u postizanju visokih standarda znanstvenog, nastavnog i stručnog razvoja i rada Fakulteta u području biomedicine i zdravstva. Pri tome se ističe da je kultura kvalitete zajednička vrijednost i

odgovornost svih dionika Fakulteta u područjima njegovog djelovanja te je, kao takva, ugrađena u sve njegove normativne akte.

Pravilnik napominje da u stvaranju i razvoju sustava osiguravanja kvalitete sudjeluju i rezultate njegovog rada koriste unutarnji i vanjski dionici u obrazovnom procesu, znanstvenoistraživačkom i stručnom radu Fakulteta. Pri tome su unutarnji dionici svi studenti, nastavnici, suradnici, knjižničko te stručno-tehničko i administrativno osoblje zaposleno na Fakultetu i njegovim radilištima. Vanjski dionici (zdravstvo, državna uprava, regionalna i lokalna samouprava, ustanove ostalih razina sustava obrazovanja, gospodarstveni subjekti, studenti koji su završili bilo koju razinu studija) su osobe vezane uz aktivnost Fakulteta, a uključene su u provjeru, valjanost, svrhovitost i kvalitetu rada Fakulteta kao izvor podataka u procesu vrednovanja i poticaj za unaprjeđenje sustava osiguravanja kvalitete.

Pravilnikom se određuje ustroj i djelovanje sustava za osiguravanje kvalitete koji se provodi na raznim razinama i različitim mehanizmima. Na razini vodstva i odlučivanja, tijela odgovorna za osiguravanje kvalitete su dekan, Dekanski kolegij i Fakultetsko vijeće. Na razini savjetovanja, odgovorni su Povjerenstva i Odbori Fakulteta, a nositelji upravljanja i odgovornosti za osiguravanje sustava na izvršnoj i izvedbenoj razini su pročelnici katedri, vijeća predmeta i voditelji administrativno-stručnih službi (shema).

Pravilnikom se detaljno opisuju nadležnosti, djelokrug rada i specifične zadaće novoimenovanog Povjerenstvo za promicanje kvalitete (imenovano od strane Fakultetskog vijeća na sjednici održanoj 25. siječnja 2011. godine.

Nadležnost i djelokrug rada Povjerenstva su:

1. Poticanje razvojnih programa s ciljem promicanja kulture kvalitete, sukladno međunarodnim, nacionalnim i Sveučilišnim standardima, kriterijima i postupcima

2. Savjetovanje i koordinacija svih tijela na razinama vodstva i odlučivanja, upravljanja i nadzora te na razinama provedbe mjera za osiguravanje kvalitete
3. Planiranje procesa unutarnje prosudbe sustava osiguravanja kvalitete Fakulteta, analiza, predlaganje akcijskog plana i njegovo praćenje, u suradnji s Agencijom za visoko obrazovanje (AZVO) te Odborom i Uredom za kvalitetu Sveučilišta u Zagrebu
4. Predstavljanje Fakulteta u nacionalnoj i međunarodnoj mreži za promicanje kulture kvalitete i osiguravanje sustava kvalitete.

Pravilnikom se utvrđuju i specifične zadaće Povjerenstva za promicanje kvalitete kao što su:

1. Planiranje i predlaganje smjernica i postupaka te poticanje aktivnog sudjelovanja i inovacija u promicanju kulture kvalitete i osiguravanje sustava na Fakultetu
2. Razvijanje metoda za istraživanje različitih aspekata kvalitete u području biomedicine i zdravlja iz perspektive unutarnjih i vanjskih dionika
3. Razvijanje indikatora kvalitete sukladno specifičnim potrebama Fakulteta
4. Davanje aktivne podrške ustrojbenim jedinicama Fakulteta u primjeni standarda kvalitete, poticanje na samoanalizu, primjenu mjera za unaprjeđenje kvalitete te razmjenu iskustava dobre prakse
5. Godišnje planiranje i provedba postupaka unutarnje prosudbe, uz izvješće, prijedlog akcijskog plana i praćenja provedbe u sustavu osiguravanja kvalitete Fakulteta.

Pravilnik, također, navodi kako je Priručnik za osiguravanje kvalitete Medicinskog fakulteta u Zagrebu njegov sastavni dio te oba dokumenta moraju biti javno dostupni i objavljeni na web stranici Fakulteta.

1.4. Dokumenti o kvaliteti u visokom obrazovanju i znanosti te sustavu osiguravanja kvalitete

Dokumenti Europske unije

ENQA (*European Network for Quality Assurance in Higher Education*)

1. Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u europskom prostoru visokog obrazovanja
2. ENQA Models
3. Institutional Evaluations in Europe
4. Quality Assurance Implications of New Forms of Higher Education
5. Benchmarking in Higher Education
6. Quality Procedures in Higher Education
7. TEEP Method
8. Quality Convergence Study
9. International Initiatives and Trends in Quality Assurance for European Higher Education

OECD (*Organisation for Economic Co-operation and Development*)

1. Quality Assurance: Lessons from other organizations

2. Trends and models in international quality assurance and accreditation in higher education in relation to trade in education services

EUA (*European University Association*)

1. Quality Assurance: A Reference System for Indicators and Evaluation Procedures
2. Developing an internal quality culture in European universities : Report on the Quality Culture Project 2002-2003

Dokumenti na nacionalnoj razini

1. Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju
2. Zakon o akreditaciji
3. Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju
4. Pravilnik o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenja studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta

Dokumenti na sveučilišnoj razini

1. Statut Sveučilišta u Zagrebu
2. ISKORAK 2001 – Razvojna strategija Sveučilišta u Zagrebu
3. Pravilnik o sustavu osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu
4. Pravilnik o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu

Dokumenti Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

1. Statut Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu
2. Pravilnik o poslijediplomskim studijima
3. Pravilnik o poslijediplomskim specijalističkim studijima
4. Pravilnik o načinu provođenja stalnog medicinskog usavršavanja
5. Odluka o osnivanju ureda za pomoć studentima
6. Pravilnik o stipendiranju studenata poslijediplomskih sveučilišnih studija
7. Opća pravila o obavljanju znanstvenog, stručnog i nastavnog rada
8. Pravila dobre akademske prakse za znanstveni rad
9. Pravilnik o publikacijama
10. Pravilnik o postupanju pri optužbama za znanstveno nedolično ponašanje i prijevaru u znanosti
11. Pravilnik o etičkom povjerenstvu
12. Statut studentskog zbora MEF-a u Zagrebu
13. Pravilnik o osiguranju kvalitete

2. Ciljevi Priručnika i područja promicanja i osiguravanja kvalitete

Priručnik za osiguravanje kvalitete na Medicinskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu (dalje u tekstu: Priručnik) ima zadaću povezati dosadašnje iskustvo i aktivnosti na unapređivanju kvalitete Medicinskog fakulteta te Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG) u prihvatljivu cjelinu na način da pojmove, standarde, postupke, planove i aktivnosti prezentira široj stručnoj javnosti te da posluži kao podsjetnik, uputa i pomoć svim dionicima sustava visokog obrazovanja u izgradnji i unapređivanju sustava za osiguravanje kvalitete te u promicanju kulture kvalitete na Sveučilištu.

Priručnik za kvalitetu prvenstveno služi kao vodič odgovornima za osiguravanje kvalitete na Fakultetu na svim razinama osiguravanja kvalitete kako je navedeno u Pravilniku o osiguravanja kvalitete. Međutim, on je namijenjen i svim unutarnjim i vanjskim dionicima u procesu promicanja kulture kvalitete i sustavu osiguravanja kvalitete. Svi oni (studenti, nastavnici, stručne službe, poslodavci i drugi) pronaći će u Priručniku pomoć za šire shvaćanje pojma kvalitete te djelovanje unutarnjeg sustava za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju.

Ciljevi Priručnika su pomoći u:

1. izgradnji sustava za unutarnje osiguravanje kvalitete u ustanovi za visoko obrazovanje u skladu s prihvaćenim standardima,
2. provođenju postupaka osiguravanja kvalitete,
3. razvijanju sustava za unutarnje osiguravanje kvalitete,
4. analiziranju i povećavanju učinkovitosti sustava za osiguravanje kvalitete,
5. izradi strateškoga plana za unapređivanje kvalitete obrazovne, znanstveno-istraživačke, umjetničke i stručne djelatnosti,
6. povećavanju kvalitete i učinkovitosti obrazovne, znanstveno-istraživačke, umjetničke i stručne djelatnosti,
7. analiziranju i procjenjivanju zadovoljstva dionika visokog obrazovanja kvalitetom obrazovnog procesa te postignutih ishoda učenja,
8. kvalitetnoj i detaljnoj izradi samoanalize visokog učilišta,
9. ostvarivanju visoke razine institucionalne kvalitete i dobivanja certifikata o razvijenosti i učinkovitosti unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete pri vanjskoj periodičnoj prosudbi i
10. promicanju kulture kvalitete na Sveučilištu.

Priručnik razrađuje osnovna područja osiguranja kvalitete prepoznata iz Standarda i smjernica za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja te Kriterija za vrednovanje visokih učilišta u sastavu sveučilišta koje je donijelo Nacionalno vijeća za visoko obrazovanje Republike Hrvatske.

U Priručniku se razrađuju sljedeća područja osiguravanja kvalitete:

1. Pravila i postupci osiguravanja i unapređenja sustava kvalitete Fakulteta
2. Odobrenje, nadzor i periodično vrednovanje studijskih programa
3. Vrednovanje studentskog rada i ocjenjivanje studenata

4. Resursi za učenje i potporu studentima
5. Osiguravanje kvalitete nastavnika
6. Znanstveno-istraživački rad
7. Međunarodna suradnja i mobilnost
8. Informacijski sustav
9. Informiranje javnosti i javnost djelovanja

Za svako područje osiguravanja kvalitete definirani su:

A. Standardi

Iskazi o očekivanoj razini zahtjeva i uvjeta prema kojima se ocjenjuje kvaliteta.

B. Cilj

Postavljanje referentnih vrijednosti kojima se teži u osiguravanju kvalitete i prema kojima se određuju postignuća.

C. Upute

Niz aktivnosti i postupaka kojima se ostvaruju postavljeni ciljevi u ostvarenju kvalitete te:

Odgovornost za izradu/prijedlog:

Odgovornost za provedbu;

Vrijeme provedbe;

Indikator(i) uspješnosti.

D. Primjeri dobre prakse

Postojeći postupci čija primjena može unaprijediti kvalitetu obrazovne, znanstveno-istraživačke, umjetničke ili stručne djelatnosti.

3. Vodič za osiguravanje kvalitete po područjima

3.1. Pravila i postupci osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete Fakulteta

Standard:

Fakultetom treba upravljati temeljem prihvaćenih strateških i pravnih dokumenata te pomoću prikladne organizacijske strukture za praćenje, osiguravanje i unaprjeđenje kvalitete obrazovanja te znanstvenog, stručnog i umjetničkog rada.

Cilj:

Fakultet treba donositi i provoditi strateške i pravne dokumente koji uređuju područja djelovanja u skladu sa svojom misijom i vizijom, a ujedno treba uspostaviti postupke osiguravanja kvalitete. Dokumente i postupke potrebno je javno objaviti. Fakultet treba imati strateške i pravne dokumente koji su usklađeni s onima na razini Sveučilišta, a koji istovremeno uvažavaju specifičnosti pojedine sastavnice. Strategija razvoja se donosi za određeno razdoblje.

Upute:

Fakultet donosi svoje strategije u skladu sa strategijom znanosti i obrazovanja (Strategija Sveučilišta) i strategijom zdravstva (Strategija razvoja zdravstva)	
Odgovornost za izradu	Dekan i dekanski kolegij
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	U prvoj godini mandata dekana
Indikator uspješnosti	Strategija prihvaćena od strane Fakultetskog vijeća i objavljena na mrežnim stranicama Fakulteta
Fakultet donosi strateški plan razvoja usklađen sa svojom misijom (nastavna i znanstveno-istraživačka djelatnost, stručna djelatnost, doprinos razvoju društva, internacionalizacija, razvoj ljudskih resursa, e-učenje i dr.).	
Odgovornost za izradu	Dekan i dekanski kolegij
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Svake četiri godine
Indikator uspješnosti	Strategija prihvaćena od strane Fakultetskog vijeća i objavljena na mrežnim stranicama Fakulteta
Fakultet podnosi izvješće o provedbi strategije u protekloj godini	
Odgovornost za izradu	Dekan i dekanski kolegij
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće

Vrijeme provedbe	Najmanje jednom godišnje, po potrebi češće
Indikator uspješnosti	Izvešće prihvaćeno od strane Fakultetskog vijeća i objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta
Izvešće Fakulteta koje je potvrdilo Fakultetsko vijeće šalje se u Ured za upravljanje kvalitetom SuZ	
Odgovornost za izradu	Pravna služba
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Jednom godišnje
Indikator uspješnosti	Izvešće i zapisnik Povjerenstva za promicanje kvalitete koje se pohranjuje u arhivi Ureda za upravljanje kvalitetom SuZ
Fakultet ima usvojene pravne akte za osiguranje kvalitete	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Revizija svake četiri godine, po potrebi češće
Indikator uspješnosti	Pravni akti sastavnice objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta
Povjerenstvo za promicanje kvalitete ima godišnji plan i podnosi izvješće o radu	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Jednom godišnje
Indikator uspješnosti	Izvešće objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta
Fakultet ima uspostavljenu organizacijsku strukturu za osiguravanje kvalitete u kojoj sudjeluju unutarnji i vanjski dionici	
Odgovornost za izradu	Dekan i Dekanski kolegij
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće, Studentski zbor
Vrijeme provedbe	Tri godine
Indikator uspješnosti	Rješenje o izboru članova Povjerenstva objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta
Redovito se provodi interna prosudba učinkovitosti institucijskog sustava osiguravanja kvalitete na Sveučilištu u cilju kontinuiranog unapređenja sustava.	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo koju imenuje dekan, a potvrdi Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	kontinuirano
Indikator uspješnosti	Izvešće objavljeno na mrežnim stranicama Fakulteta
Redovito se održava tematska sjednica Fakultetskog vijeća o osiguravanju kvalitete i provođenju strategije Fakulteta	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Jednom godišnje
Indikator uspješnosti	Zapisnik sjednice Fakultetskog vijeća

3.2. Odobrenje, nadzor i periodično vrednovanje studijskih programa

Standard:

Fakultet treba imati formalne mehanizme za odobrenje, nadziranje i periodični pregled programa i kvalifikacija.

Cilj:

Povjerenje studenata i drugih dionika u visoko obrazovanje lakše će se uspostaviti i održati ako se provode djelotvorne aktivnosti osiguravanja kvalitete koje će osigurati kvalitetnu izradu i redovito praćenje studijskih programa, što će osigurati njihovu trajnu relevantnost i suvremenost (ESG standardi). Posebnu pozornost treba posvetiti odobravanju novih studijskih programa i njihovoj usklađenosti sa strategijom razvoja Sveučilišta te s potrebama tržišta rada i društvene zajednice. Treba omogućiti nužnu fleksibilnost i osuvremenjivanje programa dobro reguliranim pravilima o vrjednovanju izmjena i dopuna studijskih programa. Za postizanje kvalitetnih kvalifikacija nužno je redovito prikupljati podatke o uspješnosti provedbe studijskih programa te o postizanju definiranih ishoda učenja.

Upute:

ODOBRENJE STUDIJSKIH PROGRAMA

Elaborat o prijedlogu novoga studijskog programa pažljivo je pripremljen, a u njegovoj izradi sudjelovali su svi dionici visokog obrazovanja.	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa
Elaborat o studijskom programu sadržava sve elemente propisane posebnim propisima.	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa

Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa
Ishodi učenja studijskog programa u skladu su sa zahtjevima strukovnih udruženja i tržišta rada, nastavkom školovanja te općim društvenim potrebama.	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa
Ishodi učenja studijskog programa usklađeni su s ishodima učenja srodnih studija na akreditiranim sveučilištima u Europskoj uniji.	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa
Ishodi učenja studijskog programa i svakog predmeta su mjerljivi te jasno i precizno napisani.	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa
Svakom predmetu pridijeljen je odgovarajući broj ECTS bodova raspoređen po komponentama predmeta.	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu u Registru studijskih programa

NADZIRANJE STUDIJSKIH PROGRAMA I KVALIFIKACIJA

Studijski program mora imati važeću dopusnicu prije raspisivanja natječaja za upis studenata i početka izvođenja studijskog programa	
Odgovornost za izradu	Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom
Vrijeme provedbe	Prije postupka odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Pravovaljana dopusnica za izvođenje programa
Studijski programi s jasno iskazanim ishodima učenja te opisom kvalifikacije javno su	

objavljeni.	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka akademske godine
Indikator uspješnosti	Javno objavljen studijski program na mrežnoj stranici Fakulteta
Izvedbeni plan studijskog programa i svakog pojedinog predmeta javno je dostupan	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka akademske godine
Indikator uspješnosti	Javno objavljen studijski program na mrežnoj stranici Fakulteta
Izvedbeni plan studijskog programa sadržava opće podatke o predmetu, opis predmeta (ciljevi i očekivani ishodi, sadržaj predmeta, načini izvođenja nastave, obveze studenata, vrednovanje obveza studenata, literatura, ispitni rokovi) i dodatne potrebne informacije o predmetu	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka akademske godine
Indikator uspješnosti	Javno objavljen studijski program na mrežnoj stranici Fakulteta
Nastava se izvodi prema izvedbenom planu studijskog programa i predmeta.	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija, prodekan za nastavu
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Tijekom izvedbe nastave
Indikator uspješnosti	analiza izvedbe nastave pokazuje usklađenost s izvedbenim planom studijskog programa i predmeta
Studijski programi provode se na način koji omogućava izvršavanje studijskih obveza svim profilima upisanih studenata	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija, prodekan za nastavu
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Tijekom izvedbe nastave
Indikator uspješnosti	Svim studentima je omogućeno pohađanje nastave
U izvedbi programa koriste se prikladni i različiti oblici nastave	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija, prodekan za nastavu
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Tijekom izvedbe nastave
Indikator uspješnosti	U izvedbenom planu studijskog programa predviđeni su odgovarajući oblici nastave

Izvori za učenje svrsishodni su i svima dostupni.	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija, prodekan za nastavu
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Tijekom izvedbe nastave
Indikator uspješnosti	Pozitivni rezultati analize prikladnosti i dostupnosti izvora učenja, uključujući studentsku anketu
Napredak i uspjeh studenata u postizanju definiranih ishoda učenja pojedinih predmeta redovito se prati	
Odgovornost za izradu	Nositelj predmeta, pročelnik katedre
Odgovornost za provedbu	Prodekan za nastavu, voditelj studija
Vrijeme provedbe	Tijekom nastave i po završetku nastave
Indikator uspješnosti	u izvedbenom planu pojedinog predmeta definirane su metode praćenja napretka i uspjeha studenata
Omogućeno je sudjelovanje studenata u znanstveno-istraživačkom radu.	
Odgovornost za izradu	Nositelji predmeta, prodekan za nastavu, prodekan za znanost, voditelj studija, prodekan za nastavu
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Tijekom izvedbe nastave, pri izradi diplomskog rada
Indikator uspješnosti	Objavljeni znanstveni radovi

PERIODIČNI PREGLED STUDIJSKIH PROGRAMA I KVALIFIKACIJA

O provedbi studijskih programa izrađuju se periodični izvještaji	
Odgovornost za izradu	Voditelj studija
Odgovornost za provedbu	Dekan, Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	po završetku akademske godine
Indikator uspješnosti	godišnji izvještaj o provedenoj nastavi i uspjesima studenata
Nastavni proces procjenjuje se od strane studenata.	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Odgovornost za provedbu	Dekan, Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Redovito svake 2-3 godine
Indikator uspješnosti	analizirani i objavljeni rezultati procjene nastavnog procesa na razini sastavnice, strateški ciljevi usklađeni s rezultatima
Osigurano je periodično vrednovanje studijskih programa od strane vanjskih (po mogućnosti inozemnih) ocjenjivača	
Odgovornost za izradu	Vanjsko povjerenstvo
Odgovornost za provedbu	Dekan, Fakultetsko vijeće

Vrijeme provedbe	Svakih 5 do 7 godina
Indikator uspješnosti	vrednovanje se može provoditi u sklopu reakreditacije ili periodičnog vrednovanja visokog učilišta
Studenti sudjeluju u povjerenstvima za upravljanje kvalitetom na sastavnicama i u svim aktivnostima vezanim uz osiguravanje kvalitete studijskih programa	
Odgovornost za izradu	Nositelj studijskog programa
Odgovornost za provedbu	Dekan, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	informacije objavljene na službenim web stranicama sastavnice, uvođenje evaluacijskog sata, tematske tribine sa studentima
Jasno su definirana pravila i postupci za vrednovanje izmjena i dopuna studijskih programa.	
Odgovornost za izradu	Sveučilište
Odgovornost za provedbu	Senat
Vrijeme provedbe	Prije postupka vrednovanja izmjena i dopuna programa
Indikator uspješnosti	Pravilnik o postupku vrjednovanja studijskih programa sveučilišnih preddiplomskih, diplomskih, integriranih preddiplomskih i diplomskih te stručnih studija Sveučilišta u Zagrebu

3.3. Vrednovanje studentskog rada i ocjenjivanje studenata

Standard:

Prema dokumentu *Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete u Europskom području visokog obrazovanja (ESG)*, studente bi trebalo ocjenjivati prema objavljenim kriterijima, pravilima i procedurama koji se dosljedno primjenjuju.

Kriteriji, pravila i procedure provjere znanja i ocjenjivanja studenata medicine određeni su Pravilnikom o preddiplomskim i diplomskim studijima Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu (prosinac, 2010. godine) koji je u skladu sa Zakonom o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju i Pravilnikom o sustavu osiguranja kvalitete na Sveučilištu u Zagrebu. Prema Pravilniku o preddiplomskim i diplomskim studijima Medicinskog fakulteta Sveučilišta, studenti mogu pristupiti ispitu samo ako su redovito prisustvovali nastavi, a što se evidentira za sve vježbe i seminare. Broj izostanaka i opravdanost izostanaka regulirani su u članku 27. navedenog Pravilnika.

Cilj :

Ocjenjivanje je jedan od najvažnijih elemenata visokoškolskog obrazovanja i poveznica je područja studiranja (medicina i sestrinstvo) i dodjele akademskog stupnja (doktor medicine, diplomirana medicinska sestra). Ocjenjivanje treba voditi i podupirati učinkovite i kreativne pristupe učenju te pouzdano mjeriti očekivane ishode učenja svojstvene biomedicinskim studijima. Ocjenjivanje se treba odvijati prema akademskim standardima koji uključuju transparentnost, nepristranost i sprečavanje prijevara. Rezultate treba procjenjivati i analizirati te na temelju toga uvoditi redovita poboljšanja u sustav.

Pravila i postupci ocjenjivanja studenata:

Kriteriji, pravila i postupci ocjenjivanja moraju biti javno i na vrijeme objavljeni te moraju biti jednaki za sve studente.

Praćenje rezultata i učinaka nastave na Medicinskom fakultetu vrši se provjerom znanja tijekom nastave, trajnom provjerom znanja, kolokvijima te ispitima. Ispiti se odvijaju u obliku djelomičnog predmetnog ispita i završnog predmetnog ispita, a posebna kategorija je diplomski ispit. Osim ispita postoje i tematski kolokvij, završni kolokviji (završna provjera znanja za obvezatne predmete koji nemaju ispit) te nadoknadni kolokvij. Oblici provjere znanja mogu biti samo usmeni, samo u pisanom obliku (testovi), testovi u kombinaciji s usmenim ispitom, testovi u kombinaciji s praktičnom provjerom znanja i usmenim ispitom.

Osim formalnih oblika provjere znanja, nastavnici u sklopu seminara, vježbi te kliničke prakse, trebaju obavljati trajnu provjeru znanja studenata. To uključuje parcijalne pismene i usmene kolokvije. Potiče se i praktično ispitivanje postavljanjem specifičnih pitanja vezanih

uz tekuću nastavnu jedinicu, problemski usmjereno ispitivanje te ocjenjivanje i drugih elemenata bitnih za rad s pacijentima (ispitivanje kliničkih i komunikacijskih vještina).

Svaka metoda ispitivanja mora imati odgovarajući „mjerni instrument“ koji mora posjedovati slijedeće „metrijske“ značajke: validnost, relevantnost, relijabilnost i objektivnost. Validnost (valjanost) je stupanj preciznosti mjernog instrumenta, relevantnost je stupanj suglasnosti između postavljenih ispitnih pitanja i obrazovnih ciljeva, relijabilnost (pouzdanost) je dosljednost (ponovljivost) mjerenja odabrane varijable, a objektivnost je stupanj suglasnosti postignut među neovisnim mišljenjima kompetentnih stručnjaka što znači rezultat dobiven mjernim instrumentom.

Usmeni ispit treba provoditi na svim obaveznim kolegijima i najvažniji je dio u konačnoj ocjeni. Za obvezne predmete s manje od 35 sati neposredne nastave (manje od 3 ECTS boda) konačna provjera znanja može biti u obliku završnog kolokvija. Na redovitim kolegijima uz usmeni treba imati i pismeni ispit, a prolazak na njemu je u pravilu uvjet za pristupanje ispitu. Rezultat na pismenom ispitu može izravno utječe na ocjenu ako je točno propisan omjer bodova na pismenom ispitu i konačnog uspjeha. Potiče se uvođenje parcijalnih pismenih tematskih kolokvija koji ne predstavljaju uvjet za pristup ispitu u ispitnom roku, ali najčešće se prolaskom na kolokvijima, ili prikupljanjem određenog broja bodova, student može biti oslobođen pismenog dijela ispita. Na kliničkim predmetima preporuča se praktični ispit (uključujući i klinički dio ispita s pacijentima), kao dio usmenog ispita od strane istog ispitivača. Javno i na vrijeme trebaju biti objavljeni kriteriji kod kolegija gdje je praktični dio ispita odvojen od usmenog ispita i prolaz na njemu predstavlja preduvjet za izlazak na usmeni ispit.

Usmeni ispit je u pravilu javni, a student i/ili ispitivač imaju pravo zahtijevati nazočnost drugih studenata i pripadnika akademske zajednice. Za javnost su zatvoreni: (a) ispiti u pisanom obliku, tj. testovi, (b) praktični ispiti iz predmeta anatomija, patologija, sudska medicina te svih kliničkih predmeta – praktičnom dijelu ispita tih predmeta mogu biti prisutni samo studenti, nastavnici i drugo ovlašteno osoblje Fakulteta, a nazočni odgovaraju za povredu službene i profesionalne tajne.

Znanje studenta ocjenjuje se kvalitativno: pozitivno ili negativno. Ako je student ocijenjen negativno dužan je taj dio gradiva svladati nadoknadnim kolokvijem.

Kriteriji određivanja završne ocjene moraju jasno razraditi u kojoj mjeri različite metode ispitivanja utječu na konačan uspjeh. Obavezno je ujednačiti metode i stupnjeve provjere znanja prema postavljenim ishodima učenja, kako između različitih ispitivača (i metoda ispitivanja) unutar predmeta, ali i između predmeta. Za srodne kliničke predmete potrebno je primijeniti objektivan strukturirani klinički ispit (OSKI). Integrirano problemski usmjereno ispitivanje potrebno je primijeniti i za pretkliničke predmete.

Ispiti se održavaju u terminima obznanjenim na početku akademske godine, gotovo isključivo u vrijeme određeno za ispitne rokove. U slučajevima kada se radi o turnusnoj (blok) nastavi ili kada nastava iz nekog kolegija završi značajno prije termina predviđenih za ispitne rokove, prvi ispitni rok je neposredno nakon završetka nastave (1-2 tjedna nakon završetka).

Studenti moraju pravovremeno biti izvješteni o rezultatima ispita, ocjena im se mora obrazložiti te moraju imati mogućnost žalbe (uvida u pismene testove) i neprihvatanja ocjene. Ispit mora biti javan, a rezultati ispita javno obznanjeni na oglasnim pločama katedri/vijeća predmeta, uz poštivanje Zakona o zaštiti osobnih podataka.

Uvjeti o ispitima i pravila moraju biti objavljeni studentima na mrežnim stranicama Fakulteta.

Na Medicinskom fakultetu posljednji ispit je diplomski ispit koji se sastoji od završnog ispita i diplomskog rada koji se javno brani pred tročlanim povjerenstvom. Završna ocjena diplomskog ispita je prosječna ocjena završnog ispita i diplomskog rada.

Prolaznost i uspjeh na određenom kolegiju analizira se svake akademske godine i glavni je element usklađivanja postupaka i metoda ispitivanja. Praćenje postizanja ishoda učenja zasniva se praćenjem prolaznosti, prosječnih ocjena i rezultatima završnog ispita na kraju studija.

Upute: Aktivnost, odgovornost za izradu, odgovornost za provjeru, vrijeme provedbe, indikator uspješnosti

Za svaki studijski predmet predviđeni su i objavljeni načini praćenja i ocjenjivanja studenata.	
Odgovornost za izradu	Predlagatelj/nositelj studijskog predmeta
Odgovornost za provedbu	Prodekan za nastavu, voditelji studija (studij medicine na engleskom, doktorski studiji, poslijediplomski specijalistički studiji, studij sestrinstva)
Vrijeme provedbe	U postupku odobravanja studijskog programa
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu, javno objavljeni načini praćenja i ocjenjivanja na predmetu na mrežnim stranicama Fakulteta (LMS)
Za svaki predmet/kolegij objavljuju se kriteriji, pravila i postupci ocjenjivanja.	
Odgovornost za izradu	Nositelj predmeta i/ili pročelnik katedre/vijeća predmeta
Odgovornost za provedbu	Prodekan za nastavu, voditelji studija (studij medicine na engleskom, doktorski studiji, poslijediplomski specijalistički studiji, studij sestrinstva)
Vrijeme provedbe	Na početku svake akademske godine, najkasnije 2 tjedna prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Kriteriji, pravila i postupci ocjenjivanja objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta (LMS)
Za svaki predmet javno su objavljeni ispitni rokovi i termini kolokvija.	
Odgovornost za izradu	Nositelj predmeta i/ili pročelnik katedre/vijeća predmeta
Odgovornost za provedbu	Studentska referada, tajništvo katedre/predmeta, prodekan za nastavu, voditelji studija (studij medicine na engleskom, doktorski studiji, poslijediplomski specijalistički studiji, studij sestrinstva)

Vrijeme provedbe	Na početku svake akademske godine
Indikator uspješnosti	Rokovi objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta i oglasnoj ploči predmeta/katedre
Osigurani jednaki uvjeti za sve studente koji pristupaju ispitu u određenom roku; ocjenjivanje se provodi prema objavljenim kriterijima, kako bi se omogućilo postizanje usporedivih rezultata za sve studente.	
Odgovornost za izradu	Nositelj predmeta i/ili pročelnik katedre/vijeća predmeta
Odgovornost za provedbu	Studentska referada, tajništvo katedre/predmeta, prodekan za nastavu, voditelji studija (studij medicine na engleskom, doktorski studiji, poslijediplomski specijalistički studiji, studij sestrinstva), Studentska služba, tajništvo katedre, voditelj LMS-a
Vrijeme provedbe	Na početku svake akademske godine
Indikator uspješnosti	Uvjeti i pravila objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta i oglasnoj ploči predmeta/katedre
Definirani su postupci žalbe na rezultate ispita	
Odgovornost za postupanje po žalbi	Prodekan za nastavu, nositelj predmeta i/ili pročelnik katedre/vijeća predmeta, Povjerenstvo za nastavu
Odgovornost za provjeru	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Kod svakog ispitnog roka i zaključivanja ocjena nakon kontinuiranog praćenja
Indikator uspješnosti	Pravilnik o preddiplomskim i diplomskim studijima koji regulira postupanje po žalbi, javno objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta
Sprječava se kršenje etičkog kodeksa od strane studenata (prepisivanje na ispitima, krivotvorenje potpisa i dr.) i sankcionira prema Pravilniku o stegovnoj odgovornosti i Pravilniku o preddiplomskim i diplomskim studijima	
Odgovornost za provedbu	Nositelj predmeta i/ili pročelnik katedre/vijeća predmeta
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za stegovnu odgovornost Fakulteta
Vrijeme provedbe	Tijekom studiranja
Indikator uspješnosti	Pravilnik o stegovnoj odgovornosti i Pravilnik o preddiplomskim i diplomskim ispitima, javno objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta
Studentima je osigurana pravovremena povratna informacija o rezultatima koje su postigli na ispitu ili dijelu ispita usmenim, pisanim ili elektroničkim putem, a u skladu s propisima o zaštiti osobnih podataka.	
Odgovornost za izradu/provedbu	Nositelj predmeta i/ili pročelnik katedre/vijeća predmeta, ovlašteni ispitivači, tajništvo katedre
Odgovornost za provjeru	Prodekan za nastavu, voditelji studija, Povjerenstvo za osiguravanje kvalitete nastave
Vrijeme provedbe	Na svim ispitima i prilikom provođenja kontinuiranog ocjenjivanja
Indikator uspješnosti	Pravilnik o preddiplomskim i diplomskim ispitima, javno objavljen na mrežnim stranicama Fakulteta

Definirani su i objavljeni postupci o završnom ispitu i diplomskom radu na diplomskim studijima te završnom ispitu za specijalističke poslijediplomske programe	
Odgovornost za izradu	Prodekan za nastavu, voditelji studija
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za diplomske radove, završni ispit i diplomski ispit
Vrijeme provedbe	Prilikom odobravanja studijskog programa i na početku svake akademske godine
Indikator uspješnosti	Elaborat o studijskom programu, Odluka Fakultetskog vijeća, Pravilnik o studiranju, javno objavljeni postupci na mrežnim stranicama Fakulteta (LMS)
Analiza rezultata koje su studenti postigli u akademskoj godini, rezultati postizanja ishoda učenja, rezultati studentske ankete o ispitima	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri/vijeća predmeta, Studentska služba
Odgovornost za provjeru	Prodekan za nastavu, Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Jednom godišnje
Indikator uspješnosti	Zapisnik sa sjednice katedre/vijeća predmeta, zapisnik rada Povjerenstava, zapisnik Fakultetskog vijeća

Primjeri dobre prakse:

Praćenje prolaznosti ispita

Pismeni ispit

Tradicionalni praktični ispit

Praćenje i ocjenjivanje u tijeku kliničke nastave (Katalog Kliničkih vještina-dijagnostičkih i terapijskih))

Ocjenjivanje sposobnost rješavanja problema, snalaženje u teškim situacijama i donošenje odluka (usmeno ispitivanje uz bolesnika ili simuliranog bolesnika)

Etički stavovi, emocionalne reakcije i interakcija s ispitivačem (promatranje)

Potfolio studenata na diplomskom i poslijediplomskim studijima

Primjena OSKI

Ocjenjivanje kliničke osposobljenosti (OKO)

Davanje opisne ocjene na kraju turnusa (nastave)

3.4. Resursi za učenje i potporu studentima

Standard:

Fakultet treba osigurati prikladne i potrebne resurse studentima na svim razinama edukacije (diplomski, poslijediplomski studiji i stalno usavršavanje) za svaki nastavni program.

Cilj:

Fakultet studentima treba osigurati odgovarajuće obrazovne resurse prilagođene nastavnim sadržajima i nastavnom kurikulumu. Resursi studentima moraju biti lako dostupni te udovoljiti potrebama nastave, studentskog znanstveno-istraživačkog rada te izvannastavnih aktivnosti.

Pravila i postupci:

Fakultet je dužan osigurati prostore za izvođenje svih segmenata nastave (predavanja, vježbe i seminari) te osigurati opremljenost navedenog prostora koje studentima mora omogućiti usvajanje znanja određenog nastavnim planom i programom te pružiti mogućnost individualnog, ali i timskog rada (računalna oprema, projektori te ostala oprema potrebna za adekvatno izvođenje nastave). Fakultet treba omogućiti bežični pristup internetu u svim nastavnim bazama. Prostor treba prilagoditi i studentima sa invaliditetom.

Fakultet treba osigurati dodatne prostore za stjecanje znanja (knjižnice, čitaonice, kabineti vještina). Knjižnica bi trebala osigurati dovoljan broj primjeraka obavezne literature te dovoljan broj primjeraka dopunske literature. Radno vrijeme knjižnice treba biti usklađeno s nastavnim obvezama studenata. Fakultet također treba osigurati studentsku čitaonicu koja bi studentima trebala omogućiti individualni, ali i timski rad. Prostor bi trebao biti opremljen računalnom opremom te treba osigurati odgovarajuće radno vrijeme čitaonice i nakon nastavnih obaveza. Kabinet vještina treba olakšati stjecanje kliničkih vještina studentima i izvan redovite nastave (samoučenje).

Fakultet treba osigurati da su nastavne metode, nastavno štivo i nastavni materijali u skladu s nastavnim sadržajem kolegija te da potiču studente na samostalan rad i odgovornost.

Osiguran je odgovarajući prostor za izvođenje svih oblika nastave, opremljen na način da studentima omogući usvajanje znanja i vještina

Odgovornost za prijedlog/izradu	Stručne službe Fakulteta, Zavod za nastavnu tehnologiju, pročelnici katedri, nastavnici i studenti
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Povjerenstvo za studentske poslove

Vrijeme provedbe	Prije početka nastave, uz trajno obnavljanje
Indikator uspješnosti	Pozitivni rezultati studentske ankete, odluke Fakultetskog vijeća, izvješća Povjerenstva za promicanje kvalitete
Omogućiti bežični pristup Internetu na svim nastavnim bazama Fakulteta	
Odgovornost za prijedlog/izradu	Povjerenstvo za računalni sustav Fakulteta, Povjerenstvo za e-obrazovanje, Stručne službe fakulteta
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Dostupnost bežičnoj vezi
Osigurati opremljenost knjižnica u skladu s međunarodnim standardima o visokoškolskim knjižnicama	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za nastavu, Povjerenstvo za nastavne tekstove, pročelnici katedri/nositelji predmeta i studija, voditelji knjižnica
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave, tjedno obnavljanje i osuvremenjivanje
Indikator uspješnosti	Pozitivno mišljenje u studentskim anketama, izvješće Povjerenstva za promicanje kvalitete, Odluke Fakultetskog vijeća
Osiguran je dovoljan broj primjeraka obavezne literature, u pravilu najmanje 20% od predviđenog broja upisanih studenata	
Odgovornost za izradu	Voditelji knjižnica, Povjerenstvo za nastavne tekstove
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Vrijeme provedbe	Prije početka održavanja nastave
Indikator uspješnosti	Pozitivno mišljenje u studentskim anketama, potvrda Povjerenstva za osiguranje kvalitete nastave
Osiguran je dovoljan broj primjeraka dopunske literature, u pravilu najmanje 10% od predviđenog broja upisanih studenata	
Odgovornost za izradu	Voditelji knjižnica, Povjerenstvo za nastavne tekstove
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Povjerenstvo
Vrijeme provedbe	Prije početka održavanja nastave
Indikator uspješnosti	Pozitivno mišljenje u studentskim anketama, potvrda Povjerenstva za osiguranje kvalitete nastave
Radno vrijeme knjižnice usklađeno je s obvezama studenata (otvoren 24 sata)	
Odgovornost za provedbu	Voditelji knjižnica
Odgovornost za provedbu	Prodekan za nastavu, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Vrijeme provedbe	Prije početka održavanja nastave
Indikator uspješnosti	Pozitivno mišljenje u studentskim anketama, potvrda Povjerenstva za osiguranje kvalitete nastave

Prostor čitaonice primjeren je individualnom i timskom rad, opremljen računalima, uređajima za kopiranje i drugom potrebnom opremom u skladu sa zahtjevima studija	
Odgovornost za izradu/provedbu	Voditelji knjižnica, Stručne službe Fakulteta
Odgovornost za provjeru	Dekan i dekanski kolegij, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka održavanja nastave
Indikator uspješnosti	Pozitivno mišljenje u studentskim anketama, izvješće Povjerenstva za promicanje kvalitete, javne tribine
Radno vrijeme studentske referade (najmanje 6 sati dnevno) usklađeno je s obvezama studenata	
Odgovornost za izradu	Tajništvo Fakulteta
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Pozitivno mišljenje u studentskim anketama, izvješće Povjerenstva za promicanje kvaliteta
Osiguran je prostor za studentske organizacije, Ureda za studente i studentskog pravobranitelja	
Odgovornost za prijedog/izradu	Studentski zbor Fakulteta
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za studentske poslove, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Statut studentskog zbora, izvješća Povjerenstva za promicanje kvalitete i Povjerenstva za studentske poslove
Osigurani su različiti načini informiranja studenata (oglasne ploče, ažurne web stranice, mailing liste i dr.).	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri, tajništva katedri, studentska služba
Odgovornost za provedbu	Prodekan za nastavu
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Javno objavljeni rezultati studentske ankete
Svi prostori, usluge i informacije trebaju biti dostupni/pristupačni svim studentima uključujući studente s posebnim potrebama.	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri, studentski zbor, Ured za studente
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Povjerenstvo za studentske poslove
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	studenti s posebnim potrebama studiraju bez ograničenja
Osigurani su uvjeti za mobilnost studenata te informacije vezane uz mobilnost.	
Odgovornost za provedbu	Pročelnici katedri/nositelji predmeta, prodekan za međunarodnu suradnju
Odgovornost za provedbu	Nadležni prorektor i Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta

Vrijeme provedbe	Prije početka održavanja nastave
Indikator uspješnosti	Potvrda nadležnog rektora i Ureda za međunarodnu suradnju
Stranim studentima osigurana je dostupnost informacijama kroz promotivni materijal i web stranice sastavnica.	
Odgovornost za izradu/provedbu	Voditelj studija na engleskom jeziku, voditelji doktorskih studija, prorektor i Ured za međunarodnu suradnju Sveučilišta
Odgovornost za provjeru	Prodekan za međunarodnu suradnju, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Izvešće prodekana za međunarodnu suradnju i Povjerenstva za promicanje kvalitete
Osigurana je dostupnost obavezne literature na stranom jeziku	
Odgovornost za izradu	Nositelji kolegija, voditelji knjižnica
Odgovornost za provjeru	Prodekan za nastavu, Povjerenstvo za nastavne tekstove, Prodekan za međunarodnu suradnju
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Obavezna literatura na stranom jeziku evidentirana u knjižničnom katalogu
Osigurani su termini konzultacija u trajanju od najmanje jednog sata tjedno	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri
Odgovornost za provjeru	Prodekan za nastavu, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Termini za konzultacije objavljeni na mrežnim stranicama Fakulteta
Osigurani su sustavi podrške studentima, mentori/tutori za podršku studentima i praćenje studenata tijekom studija	
Odgovornost za izradu	Studentski zbor, pročelnici katedri, voditelji studijskih programa
Odgovornost za provjeru	Prodekan za nastavu
Vrijeme provedbe	Tijekom studija
Indikator uspješnosti	Dobra uspješnost i prolaznost studenata
Osiguran rad Savjetovališta za studente	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za studentske poslove, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Odgovornost za provjeru	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Kontinuiran rad Savjetovališta, izvješća o radu Savjetovališta
Osigurani uvjeti za e-učenje	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za e-učenje, nositelji predmeta, pročelnici

	katedri
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Dostupan LMS svim studentima i nastavnicima, izvješće Povjerenstva za promicanje kvalitete
Studenti su aktivni sudionici u donošenju za njih važnih odluka	
Odgovornost za izradu	Predstavnici Studentskog zbora
Odgovornost za provjeru	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Studenti ravnopravni članovi Uprave fakulteta, Fakultetskog vijeća i katedri, peticije studenata, javne tribine
Osigurana prehrana za studente na nastavnim bazama	
Odgovornost za izradu	Studentski zbor, ravnatelji nastavnih baza
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Prehrana osigurana na svim radilištima
Osigurani sportski tereni za studente	
Odgovornost za izradu	Studentski zbor, Povjerenstvo za studentska pitanja
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Prije početka nastave
Indikator uspješnosti	Osiguran dovoljan broj sportskih i rekreativnih terena

Primjeri dobre prakse:

Statut Medicinskog fakulteta

Pravilnik Studentskog zbora

Predstavnici studentskog zbora ravnopravni članovi Uprave fakulteta, Fakultetskog vijeća i povjerenstava Fakulteta

Izuzetno dobro organizirana studentska aktivnost kroz studentske udruge/sekcije različitih sadržaja

Dragovoljna aktivnost studenata u radu sa zajednicom

Dobra prostorna mogućnost i opremljenost opremom za provođenje svih oblika nastave

Studentski mentorski sustav

Centar za profesionalnu orijentaciju

Uključenost studenata u međunarodne asocijacije i organizaciju međunarodne razmjene

3. 5. Osiguravanje kvalitete nastavnog osoblja

Standard:

Fakultet mora biti siguran u kvalitetu i stručnost svojih nastavnika. Kvalitetom izvođenja nastave nastavnici motiviraju studente, potiču njihov samostalni rad i omogućuju ostvarivanje željenih ishoda. Nastavnici moraju dobivati povratne informacije o svom radu. Rad nastavnika potrebno je kontinuirano vrednovati s ciljem unapređivanja rada u nastavi. Nastavnicima je potrebno pružiti podršku u unapređivanju kompetencija za rad u nastavi.

Cilj:

S obzirom da su nastavnici najvažniji obrazovni resurs dostupan svim studentima Fakultet mora osigurati kvalitetne nastavnike koji potpuno poznaju i razumiju područje podučavanja te posjeduju sposobnosti i iskustvo u podučavanju. Postupci zapošljavanja i izbora u nastavnička zvanja trebaju osigurati da novo nastavno osoblje udovoljava minimalnim nastavničkim kompetencijama. Fakultet je dužan osigurati nastavnicima razvoj nastavničkih kompetencija.

PLANIRANJE NASTAVNIČKIH RESURSA

Standard:

Fakultet treba planirati nastavničke resurse uzimajući u obzir raspoložive nastavničke resurse, studijske programe koje izvodi kao i broj studenata, te planirati buduće studijske programe i povećanje broja studenata. Potrebno je definirati način dodjeljivanja (Ministarstvo) i odrediti tj. propisati postupke dodjeljivanja (katedre) nastavnih opterećenja vlastitim nastavnicima i vanjskim suradnicima kao i odobravanja angažmana vlastitih nastavnika na drugim institucijama (vlastiti zahtjev, katedre, Fakultetsko vijeće). Fakultet treba planirati broj i profil nastavnika prema potrebama liječnika u Republici Hrvatskoj.

Cilj:

Osigurati kontinuitet i kvalitetu održavanja nastave na temelju normiranja dnevnih, tjednih i mjesečnih obveza, a u skladu s normativima nastavnog opterećenja kao i financiranja Ministarstva i Sveučilišta. Osigurati sistematizaciju radnih mjesta koja odgovara ukupnoj nastavnoj obvezi i nastavnom opterećenju. Osigurati dovoljan broj nastavnika s obzirom na nedostatak liječnika u Republici Hrvatskoj i potrebu upisa većeg broja studenata.

Upute:

Provodi se prikupljanje i analiza stanja nastavničkih resursa i opterećenja nastavnika u nastavi	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri, Kadrovska služba
Odgovornost za provedbu	Dekan i dekanski kolegij, Fakultetsko vijeće, ISVU. Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Odbor za izbor nastavnika, Povjerenstvo za nastavu
Vrijeme provedbe	Svake godine
Indikator uspješnosti	Provedena analiza prikupljenih podataka
Izrađuje se godišnji plan zapošljavanja novih nastavnika i napredovanja postojećih nastavnika	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri, Kadrovska služba
Odgovornost za provedbu	Odbor za izbor nastavnika, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Svake godine
Indikator uspješnosti	za sve predmete postoje kompetentni nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju, ravnomjerno opterećenje nastavnika i suradnika nastavom
Izrađuje se petogodišnji plan zapošljavanja novih nastavnika i napredovanja postojećih nastavnika	
Odgovornost za izradu	Uprava Fakulteta u dogovoru s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa
Odgovornost za provedbu	Odbor za izbor nastavnika, Fakultetsko vijeće, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Jednom u pet godina
Indikator uspješnosti	za sve predmete postoje kompetentni nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju, ravnomjerno opterećenje nastavnika i suradnika nastavom
Raspoređuju se suradnici (asistenti i viši asistenti) u nastavi u skladu s planiranim zapošljavanjem	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri
Odgovornost za provedbu	Odbor za izbor nastavnika, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Prema potrebi i postignutom stupnju suradnika
Indikator uspješnosti	za sve predmete postoje kompetentni nastavnici u znanstveno-nastavnom zvanju, ravnomjerno opterećenje nastavnika i suradnika nastavom
Fakultet ima Pravilnik o ustroju radnih mjesta	
Odgovornost za izradu	Pravna služba Fakulteta
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Prema zakonskoj regulativi
Indikator uspješnosti	Pravilnik o ustroju radnih mjesta
Uspostavljena su pravila/postupak dodjele (određivanje) nastavne djelatnosti nastavniku	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri, Povjerenstvo za nastavu, Pravna služba Fakulteta

Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Godišnje, prema nastavnoj normi
Indikator uspješnosti	Uspostavljena pravila/postupak za dodjelu nastavne djelatnosti nastavniku
Uspostavljena su pravila/postupak dodjele (povjeravanja) nastave vanjskim suradnicima	
Odgovornost za prijedlog/izradu	Pročelnici katedri, sukladno potrebama katedre/predmeta
Odgovornost za provedbu	Pravna služba Fakulteta, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Godišnje, prema potrebi katedre
Indikator uspješnosti	Uspostavljena pravila za povjeravanje nastave vanjskim suradnicima
Uspostavljena su pravila/postupak sudjelovanja u nastavi vlastitih nastavnika na drugim institucijama	
Odgovornost za izradu	Pročelnici katedri, Povjerenstvo za nastavu
Odgovornost za provedbu	Pravna služba Fakulteta, Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Prema zahtjevu nastavnika ili druge ustanove
Indikator uspješnosti	Uspostavljena pravila za sudjelovanje vlastitih nastavnika na drugim institucijama

Primjeri dobre prakse:

Pravilnik o ustroju radnih mjesta

Analiza stanja nastavničkih resursa i opterećenja nastavnika u nastavi.

Godišnji plan zapošljavanja novih nastavnika i napredovanja postojećih nastavnika.

Pravila dodjele nastavne aktivnosti nastavniku (Statut Fakulteta)

Pravila dodjele nastavne aktivnosti vanjskim suradnicima

Pravila povjeravanja vlastitih nastavnika drugim institucijama

IZBOR U ZVANJE

Standard:

Opći uvjeti za izbor u pojedina zvanja utvrđeni su Zakonom o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Uvjete za izbor u znanstveno zvanje utvrđuje Nacionalno vijeće za znanost, a minimalne uvjete za izbor u znanstveno nastavno zvanje ili suradnička i nastavna zvanja propisuje se Odlukom Rektorskog zbora od 2006. godine za područje Biomedicine i zdravstva. Specifični uvjeti za izbor utvrđeni su odgovarajućim Pravilnikom o uvjetima i postupku izbora u zvanja Medicinskog fakulteta u Zagrebu.(2010).

Cilj:

Omogućiti svim djelatnicima koji sudjeluju u stručnom, nastavnom i znanstvenom radu napredovanje u više zvanje prema kriterijima Medicinskog fakulteta i odredbama zakona.

Postupak izbora odvija se u nekoliko faza:

Prijava kandidata prema uputi za izbor u znanstveno i znanstveno nastavno zvanje;
Pisano izvješće Povjerenstva izabranog na Fakultetskom vijeću;
Analiza izvješća za izbor u znanstveno i znanstveno nastavno zvanje na Odboru za izbor nastavnika;
Odluka o izboru u znanstveno zvanje od Matičnog odbora Ministarstva znanosti;
Izbor u znanstveno nastavno zvanje na Fakultetskom vijeću MF;
Potvrda izbora na Područnom vijeću Sveučilišta u Zagrebu ili Senata Sveučilišta u Zagrebu.

Kriteriji uvjeta izbora u znanstveno nastavno zvanje na Medicinskom fakultetu znatno su viši od minimalnih uvjeta Rektorskog zbora Sveučilišta u Zagrebu. (tablice na mrežnim stranicama fakulteta). Za raspisivanje natječaja za izbor u znanstveno-nastavno zvanje docenta potrebna je suglasnost Sveučilišta u Zagrebu.

Upute:

Javni natječaj za novo nastavničko mjesto (docent) ili izbor u isto ili više znanstveno-nastavno zvanje (docent do redoviti profesor) raspisuje se u skladu s planiranim zapošljavanjem novih nastavnika i napredovanjem postojećih nastavnika te Pravilnikom o ustroju radnih mjesta, a prema odluci Fakultetskog vijeća	
Odgovornost za izradu	Pročelnik katedre, Odbor za izbor nastavnika, Pravna služba
Odgovornost za provedbu	Fakultetsko vijeće, Vijeće područja za biomedicinu i zdravstvo SuZ
Vrijeme provedbe	Po potrebi katedre, prema isteku roka izbora na odgovarajuće radno mjesto
Indikator uspješnosti	zapošljavanje usklađeno s Pravilnikom o ustroju radnih mjesta
Fakultet ima pravilnik o izboru nastavnika i suradnika u zvanja i na radna mjesta koja sadrži kriterije specifične za područje biomedicine i zdravstva, i u skladu je s odgovarajućim pravnim aktima.	
Odgovornost za izradu	Pravna služba Fakulteta, Vijeće područja za biomedicinu i zdravstvo SuZ
Odgovornost za provedbu	Pravna služba SuZ
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Pravilnik o izboru nastavnika i suradnika
Prilikom izbora u više zvanje ili reizbora Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave izdaje Potvrdu o provedenom institucijskom istraživanju kvalitete nastavnog rada temeljem Središnje studentske ankete Fakulteta	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave

Odgovornost za provedbu	Odbor za upravljanje kvalitetom SuZ
Vrijeme provedbe	Prije izbora i/ili reizbora u više zvanje
Indikator uspješnosti	natječajna dokumentacija sadrži potvrdu o rezultatima provedene studentske ankete

VREDNOVANJE RADA NASTAVNIKA

Standard:

Rad nastavnika vrednuje se temeljem objavljenih kriterija, pravila i postupaka najmanje svake dvije godine.

Cilj:

Vrednovanje rada nastavnika je važan element visokoškolskog obrazovanja koje se provodi kako bi se na temelju ocjena, studentskih percepcija i provedenih analiza unaprijedio rad nastavnika a time i sam proces podučavanja. Vrednovanje je moguće provesti na osnovu različitih metoda objavljenih kriterija, pravila i procedura koji se periodički primjenjuju (svake 2-3 godine). Vrednovanje rada nastavnika koristi se u postupku izbora u znanstveno-nastavna i nastavna zvanja.

Upute:

Sastavnica izrađuje godišnji plan vrednovanja rada nastavnika prema preporukama Ureda za upravljanje kvalitetom SuZ	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Fakultetsko vijeće
Odgovornost za provjeru	Ured za upravljanje kvalitetom SuZ
Vrijeme provedbe	Prije početka akademske godine
Indikator uspješnosti	Plan dostavljen Uredu za upravljanje kvalitete
Rad nastavnika vrednuju studenti putem Studentske ankete Fakulteta o procjeni rada nastavnika	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, pročelnik katedre
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Nakon završene nastave
Indikator uspješnosti	provedena Studentska anketa MF
Rad nastavnika vrednuju studenti putem drugih metoda o procjeni rada nastavnika	
Odgovornost za izradu	Pročelnik katedre
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete nastave
Vrijeme provedbe	Nakon završene nastave
Indikator uspješnosti	provedena druga metoda vrednovanja nastavnika od strane

	studentata (SIEN, katedarska anketa)
Provodi se analiza rezultata Studentske ankete o procjeni rada nastavnika	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Fakultetsko vijeće, Odbor za upravljanje kvalitetom SuZ
Vrijeme provedbe	Nakon provedene ankete
Indikator uspješnosti	izvještaj o provedenoj analizi prezentiran Fakultetskom vijeću te dostavljen Odboru za upravljanje kvalitetom / Izvještaj na razini Sveučilišta
Fakultet poduzima mjere unapređenja kvalitete temeljem provedene analize Studentske ankete o procjeni rada nastavnika	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Fakultetsko vijeće, Odbor za upravljanje kvalitetom SuZ
Vrijeme provedbe	Nakon analize Studentske ankete
Indikator uspješnosti	izvještaj o provedenim mjerama unapređenja kvalitete dostavljen Povjerenstvu za promicanje kvalitete
Rad nastavnika sa studentima (završni rad, diplomski rad, rad za rektorovu nagradu i sl.) vrednuje se prema obrascu Izvješće nastavnika o nastavnim aktivnostima	
Odgovornost za izradu	Pročelnik katedre
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	na kraju ak. Godine
Indikator uspješnosti	ispunjeni obrasci o radu sa studentima te izvještaj s analizom podataka
Rad nastavnika procjenjuju kolege nastavnici (dragovoljno ili u tijeku izbora/reizbora)	
Odgovornost za prijedlog/izradu	Pročelnik katedre
Odgovornost za provjeru	Stručno povjerenstvo za izbor/reizbor
Vrijeme provedbe	Po potrebi, prije izbora/reizbora
Indikator uspješnosti	Ispunjeni obrazac i izvještaj o provedenoj procjeni
Samoprocjena rada nastavnika	
Odgovornost za izradu	Individualna, Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave
Odgovornost za provjeru	Stručno povjerenstvo za izbor/reizbor
Vrijeme provedbe	Prije izbora/reizbora
Indikator uspješnosti	Ispunjeni obrazac i izvještaj o samoprocjeni
Vrednovanje nastavnikovog doprinosa u izradi kvalitetnih i dostupnih nastavnih materijala	
Odgovornost za izradu	Pročelnik katedre
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za nastavne tekstove, Stručno povjerenstvo za izbor/reizbor
Vrijeme provedbe	Za novi kolegij obavezno tijekom izvedbe kolegija u

	akad.godini
Indikator uspješnosti	Ispunjeni obrazac i izvještaj o vrednovanju
Vrednovanje nastavnikovog rada sa studentima	
Odgovornost za prijedlog/izradu	Pročelnik katedre
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Na kraju akademske godine
Indikator uspješnosti	Ispunjeni obrazac i izvještaj o provedenom vrednovanju
Vrednuje se doprinos nastavnika u e-učenju	
Odgovornost za izradu	Pročelnik katedre
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za osiguranje kvalitete nastave, Povjerenstvo za e-obrazovanje
Vrijeme provedbe	Na kraju akademske godine
Indikator uspješnosti	Ispunjeni obrazac i izvještaj o provedenom vrednovanju

Primjeri dobre prakse:

Jasni kriteriji za napredovanje nastavnika

Svaka katedra i Vijeće predmeta na Fakultetu imaju obvezu najmanje jednom godišnje izvijestiti o održanoj nastavi svakog nastavnika (obrazac);

Pročelnik katedre obvezan je barem jednom godišnje organizirati raspravu na katedri o rezultatima vrednovanja rada te predložiti mjere za poboljšanje kvalitete;

Svaki nastavnik pri izboru i/ili napredovanju u nastavno-znanstvena zvanja dužan je ispuniti obrazac Samovrednovanja;

Povjerenstvo za izbor/reizbor dužno je ispuniti Obrazac kvalitete nastavnih aktivnosti.

RAZVOJ I UNAPRJEĐENJE NASTAVNIČKIH AKTIVNOSTI

Standard:

Sastavnice imaju razrađene metode utvrđivanja i provjere kvalificiranosti i kompetentnosti nastavnog osoblja, dostupne vanjskim ocjenjivačima. Na temelju dobivenih rezultata uvode se poboljšanja u sustav. Metode su usklađene sa specifičnostima pojedinih sastavnica i odgovarajućim pravnim aktima.

Cilj:

Podučavanje nastavnika vještinama relevantnim za njihovo područje i razinu u edukacijskom procesu podupire i održava njihovu vitalnost. Planiranim programima nastavnici se pripremaju za njihove različite uloge i unapređuju se njihovo individualno znanje i vještine na područjima podučavanja, istraživačkog rada i administracije. Edukacijska djelatnost sveučilišnog nastavnika uključuje i kreativni razvoj novih pedagoških postupaka i materijala u

nastavi s ciljem poticanja nezavisnog i kritičkog razmišljanja i podupiranja kontinuiranog učenja.

Suradnicima u nastavi, novozaposlenom i mladom nastavnom osoblju osigurava se mogućnost razvijanja kompetencija za rad u nastavi u organiziranom programu	
Odgovornost za izradu	Zavod za nastavnu tehnologiju u suradnji s HDME
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za izbor/reizbor u zvanje docenta
Vrijeme provedbe	Najmanje dva puta u akademskoj godini
Indikator uspješnosti	redovito održavanje tečaja „Umijeće medicinske nastave“ za stjecanje kompetencija za rad u nastavi
Svim nastavnicima osigurava se trajno usavršavanje kroz radne sastanke i radionice iz medicinske nastave	
Odgovornost za izradu	Zavod za nastavnu tehnologiju u suradnji s HDME
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	održavanje programa trajnog usavršavanja iz medicinske edukacije
Nastavnom osoblju omogućuje se trajno osposobljavanje i unapređivanje kompetencija za rad u nastavi kroz međunarodno organizirane programe	
Odgovornost za prijedlog/izradu	Zavod za nastavnu tehnologiju, pročelnici katedri
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Povjerenstvo za nastavu
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Izvešće Povjerenstava o međunarodnim boravcima nastavnika u institucijama za medicinsku edukaciju
Nastavno osoblje se potiče na istraživački rad iz područja medicinske edukacije i primjenu rezultata u praksi	
Odgovornost za izradu	Individualna odgovornost, pročelnici katedri, Zavod za nastavnu tehnologiju
Odgovornost za provedbu	Povjerenstvo za nastavu
Vrijeme provedbe	Trajno
Indikator uspješnosti	Objavljeni istraživački radovi iz područja medicinske edukacije

Primjeri dobre prakse:

Kontinuirano održavanje cjelotjednog tečaja „Umijeće medicinske nastave“ (suradnja s Hrvatskim društvom za medicinsku edukaciju)

Osposobljavanje nastavnika iz inovativnih metoda medicinske edukacije u inozemstvu (Europa, Amerika)

Osposobljavanje nastavnika iz inovativnih nastavnih metoda na programima organiziranim na Fakultetu (suradnja s Harvard Medical International)

Trodnevni radni sastanci iz vještina medicinske nastave

Aktivno sudjelovanje nastavnika na AMEE konferencija s prikazom iskustava istraživačkih programa iz područja edukacije

Objavljeni radovi nastavnika u domaćim i međunarodnim publikacijama o medicinskoj nastavi
Doktorati znanosti iz područja medicinske edukacije

3.6. Znanstveno-istraživački rad

Standard:

Znanstveno-istraživačka djelatnost dio je misije Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Na znanstvenoj djelatnosti temelji se nastavna djelatnost te one čine nedjeljivu cjelinu, što predstavlja temeljnu odrednicu Fakulteta. Znanstvena aktivnost mora poticati inovativnost i utjecati na primjenu znanstvenih istraživanja u prvom redu usmjerenih prema razvoju zdravstvene skrbi.

Cilj:

Ostvariti znanstvenu izvrsnost na svim poljima znanstvenog područja biomedicine: temeljne medicinske znanosti, kliničke medicinske znanosti i javno zdravstvo te time osnažiti vodeći položaj Medicinskog fakulteta u hrvatskoj biomedicinskoj znanosti. Potrebno je poticati nastavnike i suradnike za prijavu što kvalitetnijih istraživačkih projekata kako bi se mogli izložiti međunarodnoj kompeticiji i ostvariti suradnju sa srodnim uglednim istraživačkim centrima i skupinama. Za to je nužno osigurati potrebnu istraživačku strukturu nastavnika i mladih istraživača, povećati ulaganja u infrastrukturu te osigurati sve druge organizacijske i financijske uvjete koji će pospješiti razvoj istraživačkih aktivnosti te znanstveno-istraživačkog okruženja u svim, posebno kliničkim ustanovama. Treba težiti stvaranju istraživačkih programa sa srodnim istraživačima unutar biomedicinske grupacije te drugih znanstvenih područja na sveučilištu kao i iz drugih znanstvenih institucija.

Upute:

Fakultet donosi razrađenu strategiju znanstvenog istraživanja i planova u skladu sa Strategijom sveučilišta	
Odgovornost za izradu	Prodekan za znanost
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće
Vrijeme provedbe	Svake četiri godine
Indikator uspješnosti	strategija prihvaćena od strane Fakultetskog vijeća i objavljena na službenim mrežnim stranicama fakulteta
Fakultet na temelju indikatora specificiranih u strategiji znanstvenoga istraživanja podnosi Sveučilištu izvješće o ostvarivanju ciljeva i indikatora	
Odgovornost za izradu	Prodekan za znanost
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće, prorektor za znanost, druga tijela SuZ
Vrijeme provedbe	Jednom godišnje
Indikator uspješnosti	Izvještaj na sjednici Fakultetskog vijeća i Senata SuZ
Uspješnim znanstvenicima i umjetnicima dodjeljuju se nagrade i priznanja.	

Odgovornost za prijedlog/izradu	Dekan Fakulteta, Vijeće biomedicinskog područja, prorektor zadužen za znanost
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće, Senat Sveučilišta u Zagrebu
Vrijeme provedbe	Jednom godišnje
Indikator uspješnosti	dodjela nagrada/priznanja na Dan fakulteta i/ili Dan Sveučilišta u Zagrebu
Organiziraju se radionice / seminari / info-dani o mogućnostima prijavljivanja i načinima vođenja domaćih i međunarodnih znanstvenih projekata.	
Odgovornost za izradu	Ured za transfer tehnologije
Odgovornost za provjeru	Prorektor za znanost
Vrijeme provedbe	Više puta godišnje
Indikator uspješnosti	Održani događaj uz sudjelovanje adekvatne skupine istraživača
Vrednuju se postojeći i odobrava izvođenja novih doktorskih studija	
Odgovornost za izradu	Povjerenstvo za doktorske studije
Odgovornost za provjeru	Odbor za upravljanje kvalitetom, Senat SuZ
Vrijeme provedbe	Po potrebi/odluci Fakulteta
Indikator uspješnosti	Dopusnica koju izdaje Senat SuZ

3.7. Međunarodna suradnja i mobilnost

Temeljni standard:

Međunarodna suradnja Medicinskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu odraz je dinamičkog procesa internacionalizacije u području visokog školstva. Medicinski fakultet u Zagrebu doživljava internacionalizaciju kao jednu od konstitutivnih sastavnica svoje proaktivne strategije promjena na području cjelokupnog akademskog života i rada u specifičnim uvjetima odgojno-obrazovnog i stručno-znanstvenog rada u području biomedicine i zdravstva. Takav aktivni pristup internacionalizaciji katalizator je započetih procesa preobrazbe općeg preustroja Fakulteta, te obuhvaća sve pojavnosti akademskog života i rada, kao što su diplomatska nastava na hrvatskom i engleskom programu studija, reforma nacionalnog medicinskog kurikulumu i prihvaćanje novih edukacijskih strategija, poslijediplomska nastava (hrvatski i engleski program studija) s reformom doktorskih studija, te znanost koja svoju redefiniranu ulogu vidi u snažnoj translacijskoj komponenti i snažnijoj afirmaciji kroz međunarodnu kompeticiju. Međunarodna suradnja odvija se kroz međuinstitucijsku suradnju koja se realizira kroz bilateralne i multilateralne ugovore, EU programe mobilnosti koji se izvode u okviru programa cjeloživotnog učenja, suradnju na združenim programima studija, sudjelovanje u radu akademskih mreža, sudjelovanje na stručnim i znanstvenim konferencijama, te konferencijama iz područja unapređenja medicinske edukacije.

Standard osiguranja kvalitete:

Imajući u vidu gore navedenu stratešku orijentaciju Sveučilišta u Zagrebu i usvojene dokumente, Medicinski fakultet razvoj procesa internacionalizacije vidi na sljedećim područjima:

- razvoj diplomskog studija medicine u skladu sa započetim procesom prilagodbe preporukama organizacije studija medicine prema načelima Bolonjskog procesa, uz jasno definiranje nastavnih ciljeva i ishoda učenja, kao i definiranje cjelovitog kataloga vještina koji je u skladu s najnovijim zahtjevima medicinske struke;
- unapređenje postojeće razine organizacije Studija medicine na engleskom jeziku koji mora biti u stalnoj kompeticiji s nacionalnim programom u smislu trajnog kultiviranja nastavnih metoda i sadržaja te privlačenja i odabira što kvalitetnije studentske populacije;
- afirmaciju ECTS bodovnog sustava kao jedinstvenog obrasca kvantifikacije i vrednovanja nastavnog i studentskog opterećenja;
- povećanje broja studenata u razmjeni i jačanje interkulturalne i obrazovne komponente kroz međunarodnu udrugu studenata CroMSIC, te kroz organiziranje tematskih ljetnih škola koje bi se, uz odgovarajući broj ECTS bodova, ponudile unutar Ugovora o razmjeni potencijalnim partner institucijama unutar postojećih programa mobilnosti (primjer ljetne škole iz Urgentne medicine koja se već osmu godinu zaredom provodi u

Dubrovniku u organizaciji Studentske sekcije Hrvatskog liječničkog zbora, Medicinskog fakulteta i Europske udruge studenata medicine EMSA);

- definiranje i priprema reprezentativnih kolegija/modula koji će se ponuditi studentima u Erasmus programima razmjene na engleskom jeziku, i to u rasponu od 3 – 12 mjeseci;
- povećanje broja nastavnika u razmjeni kao i njihovog značajnijeg aktivnog sudjelovanja u drugim oblicima međunarodne suradnje, te obvezatno održavanje evidencije razmjena kroz postojeći sveučilišni program evidencije međunarodne suradnje;
- povećanje kompetitivnosti znanstvenika i istraživača na području prijave za projekte Europske unije (Sedmi okvirni program, COST akcije i ostale projektne linije), te održavanje kontinuiteta započetih međunarodnih znanstvenih i organizacijskih projekata;
- jače sudjelovanje naročito mlađih istraživača u programima stipendija Marie Curie koji unutar Sedmog okvirnog programa Europske komisije potiču mobilnost znanstvenika i istraživača na stranim znanstveno-istraživačkim institucijama (Incoming/Outgoing International Fellowships);
- definiranje žarišta znanstvene izvrsnosti s ciljem učinkovitijeg integriranja hrvatskih institucija biomedicinske orijentacije u europski istraživački prostor (ERA);
- trajni rad na prikazivanju Medicinskog fakulteta na web stranicama, uz svakodnevno aktualiziranje hrvatskih i engleskih web stranica, te održavanje zasebne stranice namijenjene studentima medicine na engleskom jeziku – Medical Studies in English;
- proširivanje Ureda za međunarodnu suradnju koji će koordinirati i sustavno pratiti sve oblike međunarodnog djelovanja, te njegovo snažnije afirmiranje kao konzultantske službe prilikom pripreme, organizacije i implementacije svih međunarodnih programa vezanih za proširenje europskog prostora visokoškolskog obrazovanja (EHEA)
- zadržavanje postojeće odlične razine suradnje s Uredom za međunarodnu suradnju Sveučilišta u Zagrebu, uz još bolju koordinaciju u svezi s diseminacijom informacija o međunarodnim programima i inicijativama.

Upute:

Odlazna mobilnost studenata: osigurati da studenti MEF-a imaju mogućnost slušanja dijela studijskog programa na partnerskim edukacijskim institucijama u inozemstvu.	
Odgovornost za izradu	Prodekan za međunarodnu suradnju, prodekan za nastavu
Odgovornost za provjeru	Ured za međunarodnu suradnju SuZ i MEF-a
Vrijeme provedbe	Kontinuirano, a naročito da kraja roka za definiranje novih bilateralnih ugovora (konac listopada tekuće ak.god.)
Postupak	Diseminacija informacija o mogućnostima međunarodne studentske mobilnosti (Erasmus natječaj, natječaj temeljem bilateralnih ugovora), raspisivanje natječaja za stipendije, priznavanje ECTS bodova ostvarenih na stranim visokim učilištima čiji su studijski programi kompatibilni sa studijskim programima MEF-a, potpora i sufinanciranje sudjelovanja studenata MEF-a u međunarodnoj suradnji.
Indikator uspješnosti	Broj studenta koji su uspješno završili razdoblje studija u inozemstvu Broj studenata koji su sudjelovali u međunarodnoj suradnji MEF-a

Odlazna mobilnost nastavnika: poticati uključivanje nastavnika MEF-a u međunarodnu suradnju i mobilnost.	
Odgovornost za izradu	Prodekan za međunarodnu suradnju, prodekan za nastavu
Odgovornost za provjeru	Ured za međunarodnu suradnju SuZ i MEF-a
Vrijeme provedbe	Trajna aktivnost, a naročito da kraja roka za definiranje novih bilateralnih ugovora (konac listopada tekuće ak.god.)
Postupak	Diseminacija informacija o mogućnostima međunarodne nastavničke mobilnosti (Erasmus natječaj za mobilnost nastavnika, natječaji temeljem bilateralnih ugovora), raspisivanje natječaja za stipendije putem mrežnih stranica MEF-a , te diseminacija informacija elektroničkom poštom i na sjednicama Fakultetskog vijeća. Pridržavanje procedure za odobravanje plaćenih i neplaćenih studijskih boravaka.
Indikator uspješnosti	Broj nastavnika koji su uključeni u programe međunarodne mobilnosti
Dolazna mobilnost stranih studenata na MEF: osigurati uvjete da studenti s partnerskih sveučilišta provedu razdoblje studija na nekom od studijskih programa MEF-a.	
Odgovornost za izradu	Prodekani za međunarodnu suradnju, nastavu, poslijediplomske studije, i znanost
Odgovornost za provjeru	Ured za međunarodnu suradnju SuZ
Vrijeme provedbe	Trajna aktivnost
Postupak	Diseminacija informacija o mogućnostima međunarodne studentske dolazne mobilnosti (Erasmus natječaj, natječaj temeljem bilateralnih ugovora) te priprema nastavnih materijala i izvođenja nastave na engleskom jeziku.
Indikator uspješnosti	Broj dolaznih studenata na studijskim programima MEF-a. Broj ponuđenih kolegija ili grupe predmeta koji se nude i izvode na engleskom jeziku. Postojanje cjelovitog studija medicine koji se izvodi na engleskom jeziku.
Uključenost MEF-a u međunarodne udruge i doprinos zajedničkim ciljevima, te upoznavanje s najboljom međunarodnom praksom i standardima, razmjena iskustava, sudjelovanje u razvoju međunarodnih politika, standarda i smjernica te njihova primjena na MEF-u.	
Odgovornost za izradu	Prodekan za nastavu, Povjerenstvo za MS, nastavnici
Odgovornost za provjeru	Uredi za međunarodnu suradnju SuZ-a i MEF-a
Vrijeme provedbe	Trajna aktivnost
Postupak	Odluka o uključivanju MEF-a u međunarodnu udruhu i aktivno sudjelovanje njegovih predstavnika u kreiranju standarda i politika u obrazovanju i znanosti, te donošenju stručnih smjernica.
Indikator uspješnosti	Broj međunarodnih udruga u koje je MEF uključen.
Uključenost MEF-a u međunarodne projekte i partnerstvo u međunarodnim znanstvenim	

kolaborativnim projektima kroz koje se aktivno doprinosi rješavanju odgovarajućih znanstvenih izazova i problema, koje uključuje i koordinaciju velikih znanstvenih projekata iz područja biomedicine i zdravstva, te ostalih medicini srodnih područja. Partnerstvo u međunarodnim edukacijskim projektima.	
Odgovornost za izradu	Prodekan za znanost, Ured za znanost i transfer tehnologije
Odgovornost za provjeru	Fakultetsko vijeće, prorektor za znanost
Vrijeme provedbe	Trajno praćenje objave natječaja za prijavu projekata
Postupak	Prijava međunarodnih projekata, te osiguranje kapaciteta za njihovo provođenje kao i za uspješan završetak projektnog ciklusa.
Indikator uspješnosti	Broj međunarodnih projekata u koje je MEF uključen, te stupanj uključenosti nastavnika MEF-a u određenim tipovima projekta (izvođač radnog paketa, partner na projektu, koordinator projekta)
Drugi oblici međuinstitucionalne suradnje MEF-a: razvijati druge oblike međuinstitucionalne suradnje MEF-a izvan europskih programa suradnje (bilateralni ugovori, zajednički programi studija, programi trajne izobrazbe) i s drugim vaneuropskim zemljama.	
Odgovornost za izradu	Prodekan za međunarodnu suradnju, prodekan za znanost, prodekan za poslijediplomske studije
Odgovornost za provjeru	Povjerenstvo za međunarodnu suradnju, Ured za međunarodnu suradnju SuZ
Vrijeme provedbe	Trajna aktivnost
Postupak	Sklapanje ugovora o suradnji, zajednička prijava projekata, sklapanje međunarodnih konzorcija, zajednički programi trajne izobrazbe i drugi oblici suradnje.
Indikator uspješnosti	Broj inozemnih institucija s kojima MEF ima zajedničke projekte, akademsku razmjenu i druge aktivnosti. Broj zemalja s kojima MEF ima razvijenu suradnju.

Primjeri dobre prakse:

- Studij medicine na engleskom jeziku kao osnova i snažna potpora dolazne mobilnosti stranih studenata medicine
- Studij medicine na engleskom kao temelj dolazne mobilnosti stranih gostujućih nastavnika i alumna Medicinskog fakulteta (prof. Vranić dobiva počasni doktorat Sveučilišta u Zagreb)
- Kontinuirano održavanje i velik ugled međunarodne ljetne škole iz Urgentne medicine u Dubrovniku u organizaciji Europske udruge studenata medicine EMSA, Studentske sekcije Hrvatskog liječničkog zbora i Medicinskog fakulteta
- Promocija udžbenika *Emergency Medicine* koji je nastao iz priručnika za potrebe ljetne škole iz Urgentne medicine, a koji se kao prvi udžbenik pisan na engleskom jeziku, koristi za potrebe Studija medicine na engleskom. (Udžbenik je zajednički rad nastavnika Medicinskog fakulteta i naših alumna koji žive i rade u SAD-u.)

- Stožerna uloga Medicinskog fakulteta u harmonizaciji doktorskih studija u Europi i svijetu (ORPHEUS) i izrada standarda osiguranja i kontrole kvalitete doktorskih studija zajedno s World Federation for Medical Education i Association of Medical Schools in Europe.
- Osnivanje Centra za translacijska i klinička istraživanja i Ureda za znanost i transfer tehnologije, kao osnove i podrške prijavi međunarodnih projekata, rezultiralo je odobravanjem sredstava za prvi veliki kolaborativni projekt kojeg koordiniraju hrvatski znanstvenici u okviru 7. okvirnog programa Europske Unije (FP7)
- Priznanje Sveučilišta u Zagrebu za poticanje međunarodne suradnje studentskoj udruzi CROMSIC Zagreb, te prof.dr.sc. Zdarvku Lackoviću za promicanje međunarodne suradnje u području razvoja visokog obrazovanja i promocije Sveučilišta za 2004./05. godinu.
- Priznanje Sveučilišta u Zagrebu voditelju Centra za međunarodnu suradnju za doprinos u provedbenom i organizacijskom radu na promicanju međunarodne suradnje za akademsku godinu 2006./07.

3.8. Informacijski sustavi

Standard:

Visoka učilišta trebaju prikupljati, analizirati i koristiti relevantne informacije radi djelotvornog upravljanja svojim studijskim programima i drugim aktivnostima.

Baza podataka mora sadržavati dokumentaciju o:

- razredbenom postupku (broj prijavljenih, broj upisanih studenata, broj povučenih prijava te rasponu postignutog uspjeha upisanih studenata na razredbenom postupku i dr.)
- studentima (broj studenata na kolegiju, broj ostvarenih ECTS bodova po studentu, broj studenata koji su se ispisali sa studija/prestali dolaziti na nastavu, broj stranih studenata s podatkom o zemlji iz kojih dolaze, prosječno vrijeme studiranja, prosječni uspjeh na studiju, izvannastavne aktivnosti i dr.),
- akademskom osoblju (broj, znanstveno i nastavno zvanje, broj objavljenih znanstvenih radova, nastavno usavršavanje i dr.)
- administrativno-tehničkom osoblju (broj, znanstveno zvanje, profesionalno usavršavanje i dr.)
- inventaru
- financijama

Cilj:

Podaci o funkcioniranju Sveučilišta i svake njegove sastavnice polazna su točka za učinkovito osiguravanje kvalitete. Važno je da Fakultet raspolaže metodama za prikupljanje i analizu podataka o svojim aktivnostima. Bez toga, Fakultet i njegove sastavnice neće znati što rade dobro, a što ne, na što je potrebno obratiti posebnu pozornost, a također neće biti upoznate niti s rezultatima inovativnih aktivnosti.

Informacijski sustavi svih sastavnica moraju biti kompatibilni i koordinirani. MZOŠ putem sustava ISVU (Informacijski sustav visokih učilišta) omogućuje prikupljanje, objedinjavanje i obrađivanje dijela informacija ili podataka vezanih za studije, studente i nastavnike:

Kontinuirani unos podataka o studentima (osobni podaci, godina upisa, status, broj ECTS bodova, uplata školarina), nastavnicima (osobni podaci, napredovanja, nastavne norme, kolegiji na kojima predaju) te ostalih podataka bitnih za poslovanje fakulteta (financijska sredstva, inventar, potrošni materijal)

Odgovornost za izradu	Stručne službe
Odgovornost za provjeru	Prodekan za nastavu, Prodekan za upravu i poslovanje, Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Povjerenstvo za

	informatiku
Vrijeme provedbe	Kontinuirano
Indikator uspješnosti	Praćenje napredovanja i uspjeha studenata kroz studij Osnovni podaci o profilu studentske populacije Točnost informacija o kompetencijama nastavnika Dostupnost i upotrebljivost prikupljenih podataka

3.9. Informiranje javnosti i javnost djelovanja

Standard:

Sveučilište i sve njegove sastavnice trebaju redovito objavljivati ažurne, nepristrane i objektivne informacije (i kvalitativne i kvantitativne) o svojim programima i kvalifikacijama. U ostvarenju svoje javne uloge Fakultet je dužan informirati javnost o programima koje nude, o planiranim ishodima učenja tih programa, o kvalifikacijama koje dodjeljuju, o nastavi, o postupcima učenja i ocjenjivanja koje koriste, kao i o mogućnostima učenja dostupnim studentima. Objavljene informacije mogu sadržavati stavove i opis sadašnjih radnih mjesta bivših studenata kao i profil trenutačne studentske populacije. Te informacije moraju biti točne, nepristrane, objektivne i lako dostupne i ponajprije su namijenjene obavještanju javnosti o onome što Fakultet radi. Fakultet i svaka njegova sastavnica treba na nepristran i objektivan način potvrditi je li ispunilo vlastita očekivanja. Službena mrežna stranica ustanove predstavlja temeljni oblik obavještanja javnosti o svim djelatnostima ustanove. Pored mrežnih stranica, sastavnice u cilju informiranja javnosti koriste tiskovine (vodiči, godišnjaci i sl.), istupe na javnim zbivanjima u organizaciji Fakulteta ili drugih institucija s kojima surađuju, oglašavanje u medijima i dr.

Službena mrežna stranica sastavnice, na hrvatskom i engleskom jeziku, mora sadržavati:

- osnovne podatke o ustanovi
- temeljne pravne akte ustanove:
- Statut sastavnice
- Pravilnik o studijima
- Pravilnik o kvaliteti
- Strategiju institucije te godišnje Izvješće o provedbi Strategije
- podatke o ustroju i djelatnicima s navedenim podacima za kontakt
- podatke o nastavnim i drugim programima (studijski programi, programi cjeloživotnog učenja, stručna usavršavanja i dr.)
- pravovremeno objavljene podatke o izvedbi studijskih programa akademski kalendar
- raspored održavanja nastave
- ispitni rokovi
- završetak studija (protokol i dr.)
- natječaje za upis na programe sastavnice i kriterije upisa
- podatke o znanstvenoj djelatnosti institucije
- podatke o međunarodnoj suradnji
- podatke o dostupnim resursima za studiranje s poveznicom na detaljnije podatke:

- kolegijima i nastavnicima
- knjižnica
- studomat (poveznica na studomat)
- podrška studentima
- podatke korisne bivšim studentima (alumni - podaci o bivšim studentima predstavljaju potencijalni problem zbog zaštite osobnih podataka, treba prodiskutirati)
- akademski kalendar
- raspored održavanja nastave
- ispitni rokovi
- završetak studija (protokol i dr.)
- natječaje za upis na programe sastavnice i kriterije upisa
- podatke o znanstvenoj djelatnosti institucije
- podatke o međunarodnoj suradnji
- podatke o dostupnim resursima za studiranje s poveznicom na detaljnije podatke: kolegijima i nastavnicima , knjižnicama, studomatu (poveznica na studomat), podrška studentima
- podatke o i podatke korisne bivšim studentima (alumni). (podaci o bivšim studentima predstavljaju potencijalni problem zbog zaštite osobnih podataka, treba prodiskutirati)

Cilj:

U ostvarenju svoje javne uloge Fakultet je dužan informirati javnost o programima koje nude, o planiranim ishodima učenja tih programa, o kvalifikacijama koje dodjeljuju, o nastavi, o postupcima učenja i ocjenjivanja koje koriste, kao i o mogućnostima učenja dostupnim studentima.

Upute:

Javnim objavljivanjem podataka o ustanovi, studijskim programima, izvedbenog plana studijskih programa (akademski kalendar, raspored održavanja nastave, ispitni rokovi, postupak završetka studija, natječaji za upis na programe sastavnice i kriteriji upisa i dr.), informacija o mogućnostima koje pridonose kvaliteti studiranja (podatci o znanstvenoj djelatnosti institucije, o međunarodnoj suradnji, o dostupnim resursima za studiranje: kolegiji i nastavnici, knjižnica, studomat, podrška studentima i dr.), pravilnika, uputa i kriterija	
Odgovornost za izradu	Uredništvo mrežnih stranica, Katedre
Odgovornost za provjeru	Dekan, Prodekan za upravu i poslovanje, Povjerenstvo za promicanje kvalitete, Povjerenstvo za informatiku, Stručne službe
Vrijeme provedbe	Kontinuirano
Indikator uspješnosti	Javnost ispita i obrana završnih radova Točnost, objektivnost i dostupnost objavljenih podataka i informacija, Zaštita osobnih podataka

Primjeri dobre prakse:

Fakultet ima formiran uređivački odbor mrežne stranice.

Fakultet službeno ovlašćuje djelatnike/ nastavnike za objavu sadržaja na mrežnim stranicama.

